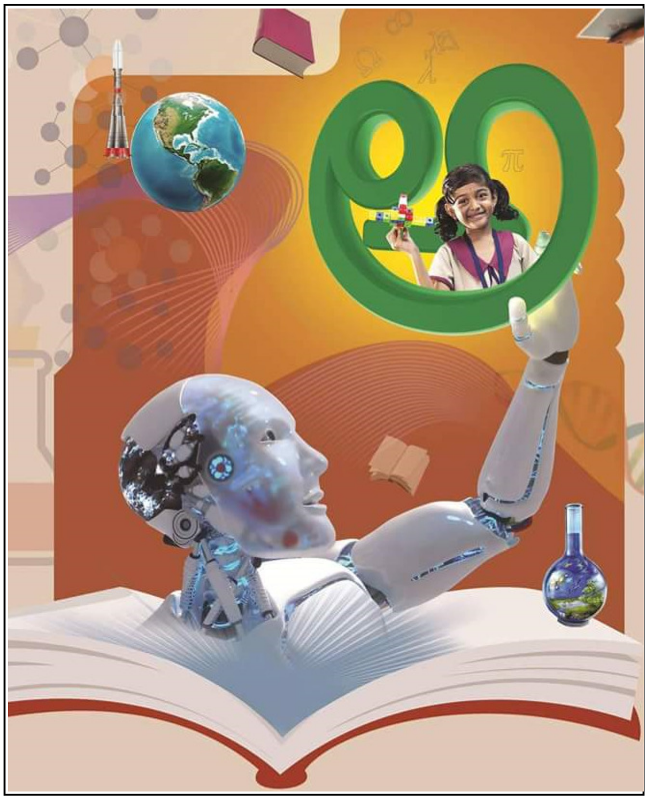

2 వ తరగతి

చదువు పుస్తకం - 2

www.gsrmaths.in

☼ ముందుమాట ☼

వర్ణమాల, గుణింతాలతో ఏర్పడిన పదాలు ధారాలంగా చదవగలిగిన విద్యార్థికి ద్విత్వ అక్షర పదాలను పరిచయం చేయడం జరిగింది.

సంయుక్త అక్షర పదాలు పరిచయంలో మొదట సంయుక్త అక్షరాన్ని పరిచయంచేసి, తరువాత సంయుక్త పదాన్ని పరిచయం చేయడం జరగింది. అందువల్ల సంయుక్త పదాలు చదవడం సులభం అవుతుంది.

ఈ పుస్తకంలోని పదాలు, వాక్యాలు అన్నీ చదవడం అభివృద్ధి చెందుటకు సహాయ పడతాయని రూపొందించుకోవడం జరిగింది.

క	క్క
కా	క్కా
కి	క్కి
కీ	క్కీ
కు	క్కు
కూ	క్కూ
కె	క్కె
కే	క్కే
కై	క్కై
కొ	క్కొ
కో	క్కో
కౌ	క్కౌ
కం	క్కం

అక్క - చుక్క
చొక్కా - దక్కాలి
దుక్కి - నక్కి
ముక్కు - తొక్కు
చక్కెర - తక్కెడ
ముక్కోపి - పక్కోడు

కుక - కుక్క
నకి - నక్కి
ముకు - ముక్కు
ముకెర - ముక్కెర
ముకోపి - ముక్కోపి

పక్కన - ఎక్కాలు
నక్కి - లక్కీ
చిక్కు - దిక్కూమొక్కు

అక్క	ఉక్కు
కుక్క	ఎక్కు
చుక్క	చిక్కు
చెక్క	చెక్కు
చొక్క	టెక్కు
తొక్క	తొక్కు
నక్క	దిక్కు
పిక్క	బుక్కు
ముక్క	ముక్కు
మొక్క	మెక్కు
రెక్క	మొక్కు
లక్క	రక్కు
లెక్క	హక్కు
వక్క	
నక్కి	
దుక్కి	
లక్కీ	

అక్కడ	ఎక్కాలు	ముక్కోటి	కుక్క గొడుగు
అక్కర	ఎక్కాలి	ఎక్కింది	నక్కినక్కి
ఇక్కడ	పక్కాగా	నక్కింది	వెక్కి వెక్కి
ఎక్కడ	మిక్కిలి	దక్కింది	చిక్కు లెక్క
ఒక్కటి	తక్కిడి	దాక్కుంది	దిక్కూ మొక్కు
ఒక్కరు	దక్కిన	లాక్కుంది	చక్కీర తీపి
చక్కన	ఒక్కిటి	ఎక్కాం	జామమొక్క
చిక్కని	మక్కువ		చక్కని చీర
చుక్కలు	దిక్కు లు	చెక్కముక్క	చుక్కల చీర
టక్కరి	అక్కున	చెరకుముక్క	ఎక్కించారు
పక్కన	తక్కువ	ఎక్కలేక	పక్కింటి పాప
ముక్కర	ఎక్కువ	అక్క ముక్కర	
ముక్కలు	చిక్కు డు	చక్కని చుక్క	
మొక్కలు	తక్కెడ	టక్కరి నక్క	
రెక్కలు	చక్కెర	ముక్కుకు ముక్కర	
రొక్కము	బొక్కెన	ఒక్కరోజు	
లెక్కలు	కొక్కెర	చిక్కని పాలు	
	ముక్కోపి	కుక్క గొలుసు	

www.gsrmaths.in

కుక్క	ఎక్కడ ఉంది?
	అక్కడ ఉంది.
	పెంపుడు జంతువు.
	తోక వంకర.
	భౌ భౌ అంటుంది.

నక్క	అడవి జంతువు.
	ను టక్కరి నక్క అంటారు.
	ఎక్కడ ఉంది?
	అక్కడ దాక్కుంది.
	నక్కి నక్కి చూసింది.
	చెరుకు ముక్కలు తినింది.

మా అక్క	మొక్క నాటింది.
	దిక్కులు చూసింది.
	పక్కన బుక్కు ఉంది.
	చుక్కల చీర కొనింది.
	లెక్కలు చేసింది.
	ముక్కెర బాగుంది.
	ఎక్కాలు రాసింది.
	చిక్కుడు కాయలు కోసింది.
	తక్కెడ తూచింది.
	చక్కెర తినింది.
	చిక్కని పాలు తాగింది.

నీకో ముక్క నాకో ముక్క
అక్క ముక్కుకు చక్కని ముక్కెర
మా మంచి అక్క చక్కని చుక్క
టక్కరి నక్క నక్కి నక్కి చూసింది.
మా అక్క ముక్కుకు ముక్కెర ఉంది.
అక్కకు లెక్కలు రావు.
లెక్కలు చేయాలంటే ఎక్కాలు రావాలి.
నక్క కుక్క లాగే ఉంటుంది.
చక్కెర కలిపిన చిక్కని పాలు
అక్కడ ఇక్కడ ఎక్కడ చూసినా చుక్కలు చక్కగ కనబడినాయి.

గ	గ్గ	బుగ - బుగ్గ	బుగ్గ	రగ్గు	ముగ్గులు	పాలబుగ్గ	సిగ్గులేదు
గా	గ్గా	పొడుగా - పొడుగ్గా	మొగ్గ	మగ్గు	గగ్గోలు	పాప బుగ్గ	మసిబొగ్గు
గి	గ్గి	అగి - అగ్గి	అగ్గి	ఒగ్గు	లగ్గం	లేత మొగ్గ	గీతలముగ్గు
గీ	గ్గీ	దగ్గు - బొగ్గు	సుగ్గి	హగ్గు	మగ్గం	మూల దగ్గు	
గు	గ్గు		మగ్గి	జగ్గు	పగ్గం	నీటి బుగ్గ	
గూ	గ్గూ	బుగ - బుగ్గ	సగ్గు	బగ్గు	తగ్గింది	పూలమొగ్గ	
గె	గ్గె	పొడుగా - పొడుగ్గా	దగ్గు			తామర మొగ్గ	
గే	గ్గే	అగి - అగ్గి	ముగ్గు	మగ్గము		జగ్గారావు	
గై	గ్గై	ముగులు - ముగ్గులు	సగ్గు	పగ్గము		గుగ్గిలం	
గొ	గ్గొ	వాగేయకారుడు- వాగ్గేయకారుడు	ఎగ్గు	ముగ్గలు		అగ్గి పుల్ల	
గో	గ్గో	గగోలు - గగ్గోలు	ఉగ్గు	బుగ్గలు		ఉగ్గు పాలు	
గౌ	గ్గౌ	తగింది - తగ్గింది	తగ్గు	బిగ్గర		సగ్గు బియ్యం	
గం	గ్గం		బొగ్గు	దగ్గర		ముంగిట ముగ్గు	
		బుగ్గ - జగ్గారావు	మొగ్గు	పొడుగ్గా		బొగ్గు గని	
		అగ్గి - సుగ్గీ	విగ్గు	పగ్గాలు		ఒగ్గు కథ	
		ముగ్గు - జగ్గూగాడు	రిగ్గు	ఉగ్గాని		వాగ్గేయకారుడు	
		పగ్గం - తగ్గాం	సిగ్గు	గుగ్గిలం		బగ్గుమంది	
			నిగ్గు	ముగ్గురు		రిగ్గుబండి	

		జగ్గారావు
		పొడుగ్గా ఉంటాడు
		కు ముగ్గురు కొడుకులు
		మంచి వాగ్గేయకారుడు
	మాతాత	బొగ్గుగనిలో పని చేశాడు
		మగ్గంలో నేసిన పంచె కడతాడు
		దగ్గర ఆడుకుంటాం
		ముగ్గులకు రంగు వేశాడు.
సీత బుగ్గ సిగ్గుతో వంచింది.		
పాల బుగ్గల పాపాయి ఉగ్గుపాలు తాగింది.		
ఇంటి ముందు ముగ్గు వేయాలి.		
ఈ పంచె మగ్గంలో నేసింది.		
బాబు భయపడి గగ్గోలు పెట్టాడు.		
తాతకు దగ్గు ఎక్కువయింది.		
దగ్గి దగ్గి అలసి పోయాడు.		
దగ్గు మందు తాగాడు.		
దగ్గు తగ్గింది.		
మేము ముగ్గరం తాత దగ్గర రగ్గులోకి దూరాము		

చ	చ్చ
చా	చ్చా
చి	చ్చి
చీ	చ్చీ
చు	చ్చు
చూ	చ్చూ
చె	చ్చె
చే	చ్చే
చై	చ్చై
చొ	చ్చొ
చో	చ్చో
చౌ	చ్చౌ
చం	చ్చం

పచ్చ- మచ్చ
వచ్చారు - నచ్చారు
వచ్చి - పచ్చి
అచ్చు - కుచ్చు
నిచ్చెన - తెచ్చేరు
విచ్చేదన - పుదుచ్చేరి

పచని - పచ్చన
ఇచారు - ఇచ్చారు
మచిక - మచ్చిక
పిచుక - పిచ్చుక
నిచెన - నిచ్చెన
వచేవచే - వచ్చేవచ్చే
పిచోడు - పిచ్చోడు

మచ్చలు - వచ్చాయి
పచ్చిక - పచ్చీసు
నిచ్చెన - విచ్చేదన

పచ్చ	ముచ్చట	వచ్చింది
రచ్చ	పచ్చని	పచ్చీసు
మచ్చ	మచ్చలు	పిచ్చుక
పచ్చి	పచ్చడి	కుచ్చులు
లచ్చి	వెచ్చని	గచ్చులు
పిచ్చి	ఇచ్చట	నిచ్చెన
గచ్చు	బచ్చలి	పిచ్చోడు
కుచ్చు	నచ్చని	పుచ్చకాయ
ఉచ్చు	ఇచ్చారు	రచ్చబండ
అచ్చు	వచ్చారు	బచ్చలకూర
చిచ్చు	నచ్చారు	మచ్చల ఆవు
హెచ్చు	వచ్చిన	పచ్చిమిరప
పెచ్చు	పచ్చివి	బుచ్చిబాలుడు
పుచ్చు	మచ్చిక	పిచ్చుకగూడు
మెచ్చు	పచ్చిక	మెచ్చుకొను
విచ్చు	ఇచ్చిన	గచ్చునేల
వచ్చె	మెచ్చిన	కుచ్చులజడ
తెచ్చె	నచ్చిన	అచ్చంగాయ
ఇచ్చె	ఇచ్చింది	అచ్చంపేట
	మెచ్చింది	వచ్చేవచ్చే

విచ్ఛేదన
పుదుచ్చేరి
బుచ్చమ్మ
అచ్చమ్మ
పచ్చనిపైరు
పచ్చపచ్చని
ఆవకాయపచ్చడి
పచ్చనిచిలుక
మచ్చలఆవు
మచ్చలకాయ
వెచ్చనినీరు
పచ్చికబైలు

మాఊరిలో	రచ్చబండ ఉంది.
	మచ్చల ఆవు ఉంది.
	పచ్చిమిరప దొరుకుతుంది.
	పచ్చని పొలాలు కలవు
	పిచ్చుకలు ఉంటాయి.
	నిచ్చెనలు ఉంటాయి.
	పిచ్చోడు ఉండాడు.
	ఆవకాయ పచ్చడి వేస్తారు.
	పుచ్చకాయలు పండిస్తారు.

మా ఊరిలోకి పిచ్చికుక్క వచ్చింది.
పంట చేలో పచ్చని పైరు
పచ్చని చేలో మచ్చల ఆవు
పచ్చ పచ్చని పచ్చిక మీద పిచ్చక వాలింది.
ఆవకాయ పచ్చడి పుదుచ్చేరికి పంపాను.
మా పాప కుచ్చుల జడ బాగుంది.
బుచ్చిబాలుడు గచ్చునేల మీద నడవలేకపోయెను.
మచ్చల ఆవు పచ్చని పైరు మేసింది.
అచ్చంపేటలో రచ్చబండ బాగుంది.
మా నాన కూరకు బచ్చల ఆకు తెచ్చెను.

జ	జ్జ
జా	జ్జా
జి	జ్జి
జీ	జ్జీ
జు	జ్జు
జూ	జ్జూ
జె	జ్జె
జే	జ్జే
జై	జ్జై
జొ	జ్జొ
జో	జ్జో
జౌ	జ్జౌ
జం	జ్జం

సజ్జ - లజ్జ
బుజ్జాయి - కజ్జాలు
బుజ్జి - గజ్జి
బజ్జీలు - ఉజ్జీలు
గుజ్జు - నుజ్జు
బజ్జె - గజ్జె

సజలు - సజ్జలు
కజాలు - కజ్జాలు
మజిగ - మజ్జిగ
బజీలు - బజ్జీలు
గుజు - గుజ్జు
గజెలు - గజ్జెలు

సజ్జ - బుజ్జాయి
మజ్జిగ - బజ్జీలు

సజ్జ	బెజ్జం
ఒజ్జ	
లజ్జ	సజ్జనులు
బొజ్జ	పూలసజ్జ
బుజ్జి	సజ్జచేను
గజ్జి	సూదిబెజ్జం
బజ్జి	బుజ్జిపాప
ఉజ్జీ	బుజ్జిమేక
బజ్జీ	కజ్జికాయ
గుజ్జు	గజ్జికురుపు
రజ్జు	మజ్జిగపులుసు
నుజ్జు	మామిడి గుజ్జు
సజ్జలు	కాళి గజ్జెలు
బుజ్జాయి	సూదిబెజ్జం
కజ్జాలు	
మజ్జిగ	
బజ్జీలు	
ఉజ్జీలు	
గజ్జెలు	

బుజ్జి పాప చేతిలో	పూలసజ్జ
	కజ్జికాయ
	మామిడి గుజ్జు
	బజ్జీలు
	సజ్జలు
	గజ్జెలు

మిరపకాయ బజ్జీలు
పాప కాలి గజ్జెలు
పంట చేలో బుజ్జిమేక ఉంది.
పూలసజ్జలో బంతిపూలు
కోడి సజ్జలు తినింది.
సూదిబెజ్జంలో దారం లేదు
బజ్జీలు తింటే బాగుంటాయి.

పాప కాలి గజ్జెలు అందంగా ఉన్నాయి. గజ్జెలు గలగల లాడంగ పాప నడిచింది కాలిగజ్జెలు ఊడిపోయాయి.

ట	ట్ట
టా	ట్టా
టి	ట్టి
టీ	ట్టీ
టు	ట్టు
టూ	ట్టూ
టె	ట్టె
టే	ట్టే
టై	ట్టై
టొ	ట్టొ
టో	ట్టో
టౌ	ట్టౌ
టం	ట్టం
పుట్టలు- పట్టాలు	
పట్టి -పట్టీలు	
జాకెట్టు - మిట్టూరు	
రొట్టెలు - పొట్టేలు	

అట్ట - తట్ట
పట్టాభి - పట్టాలు
మట్టి - పొట్టి
పట్టీలు - బట్టీలు
చెట్టు - మెట్టు
మిట్టూరు - మెట్టూరు
కట్టెలు - రొట్టెలు
పొట్టేలు - నట్టేట
పొట్టోడు - గట్టోడు

చెటు - చెట్టు
చుటాలు - చుట్టాలు
మటి - మట్టి
జాకెటు - జాకెట్టు
పొటేలు - పొట్టేలు
పొటోడు - పొట్టోడు
కటింది - కట్టింది

అట్ట	మట్టి	ముట్టె	గొట్టు	పుట్టాయి	రాకెట్టు	మట్టి తట్ట
పుట్ట	కుట్టి	కట్టు	తిట్టు	పుట్టాడు	లాకెట్టు	చిట్టి పిట్ట
తట్ట	బుట్టి	గట్టు	ఒట్టు	పట్టాభి	సాకెట్టు	పొట్టి గౌను
పిట్ట	పెట్టి	జట్టు	అట్టు	కుట్టాలి	మిట్టూరు	పట్టుదల
పట్ట	ఉట్టి	తట్టు	కిట్టు	చుట్టాలు	మెట్టూరు	చెరువు గట్టు
కట్ట	తొట్టి	నట్టు	జెట్టు	పట్టాలు	కట్టెలు	పట్టు చీర
మట్ట	చట్టి	పట్టు	తెట్టు	తిట్టాడు	రొట్టెలు	చిట్టెలుక
పొట్ట	గట్టి	రట్టు	సెట్టు	కొట్టాడు	మెట్టెలు	కట్టెల గూడు
గిట్ట	కట్టి	సట్టు	పెట్టు	తట్టింది	పొట్టేలు	చెక్క పెట్టె
బట్ట	తట్టి	కుట్టు	బొట్టు	కొట్టింది	నట్టేట	
రెట్ట	పట్టి	జుట్టు		పట్టింది	పెట్టేది	
గుట్ట	బట్టి	పుట్టు	మట్టలు	తిట్టింది	కట్టేరు	
చుట్ట	సట్టి	చెట్టు	గొట్టము	కట్టింది	చిట్టడవి	
దిట్ట	పుట్టీ	మెట్టు	పుట్టలు	పెట్టింది	కోడి పెట్ట	
బుట్ట	కట్టె	పొట్టు	కట్టడం	జాకెట్టు	పాము పుట్ట	
పట్టా	పెట్టె	కొట్టు	పుట్టడం	టికెట్టు	చీమల పుట్ట	
పొట్టి	రొట్టె	గుట్టు	తట్టడం	పాకెట్టు	రైలు పట్టాలు	

పట్టాభి	మిట్టూరుకు పోయాడు
	పట్టుదల కలవాడు
	పొట్టేలును మేపాడు
	రొట్టెలు తినెను
	చెట్టు నాటెను
	కట్టు కట్టాడు
	పొట్టోడు
	తికెట్టు కొనెను
	ఆవును కొట్టెను

చిట్టి చిట్టి మిరియాలు
చెట్టుకింద పోసి
మట్టిలో ఆడరాదు
పిట్ట చెట్టు మీద వాలింది
పిట్ట గూడు కట్టింది
చెట్టుకింద పుట్ట ఉంది
పుట్టలో పాము ఉంది

మిట్టూరులో రైలు పట్టాలు కలవు
రైలు పట్టాలపై ఆగింది
రైలు లో చుట్టాలు వచ్చారు
చుట్టాలకు పొట్టేలు మాంసం పెట్టాము
చుట్టాలలో పట్టాభి పట్టుదల కలవాడు
పట్టాభికి రొట్టెలంటే ఇష్టం
రొట్టెలు కట్టేల పొయ్యి మీద చేశాము

డ	డ్డ
డా	డ్డా
డి	డ్డి
డీ	డ్డీ
డు	డ్డు
డూ	డ్డూ
డె	డ్డె
డే	డ్డే
డై	డ్డై
డొ	డ్డొ
డో	డ్డో
డౌ	డ్డౌ
డం	డ్డం

గడ్డ - బిడ్డ
పడ్డారు - ఒడ్డాణం
గడ్డి - మడ్డి
కడ్డీ - వడ్డీ
గుడ్డు - లడ్డు
గడ్డూరు - విడ్డూరం
వడ్డె - దొడ్డె
బుడ్డోడు - చెడ్డోడు

గడపార - గడ్డపార
ఒడాణం - ఒడ్డాణం
గుడి - గుడ్డి
కబడీ - కబడ్డీ
కోడిగుడు- కోడిగుడ్డు
గడూరు - గడ్డూరు
గడం - గడ్డం

బిడ్డ - పడ్డారు
గడ్డి - కడ్డీలు
గుడ్డు - విడ్డూరం
గడ్డం - పడ్డాం

గడ్డ	బొడ్డు	ఆలుగడ్డ
బిడ్డ	ఒడ్డి	గడ్డపార
గుడ్డు	రోడ్డు	పసిబిడ్డ
చెడ్డ	తెడ్డు	గడ్డపెరుగు
పడ్డ	జిడ్డు	ఇనుపగొడ్డలి
ఉడ్డ	అడ్డు	ఒడ్డాణం
గెడ్డ	బడ్డు	చిచ్చుబుడ్డి
దొడ్డ	బెడ్డు	గడ్డిమోపు
గడ్డి		వరిగడ్డి
మడ్డి	గడ్డము	గడ్డివోగు
నడ్డి	అడ్డము	గడ్డిపాము
దొడ్డి	గొడ్డలి	గుడ్డివాడు
చెడ్డి	వడ్డన	పచ్చగడ్డి
గుడ్డి	పడ్డారు	ఒడ్డుమీద
బుడ్డి	కడ్డీలు	తెడ్డుపడవ
ముడ్డి	గడ్డూరు	కోడిగుడ్డు
కడ్డి	గడ్డం	నది ఒడ్డు
వడ్డీ	పడ్డాం	విడ్డూరం
కడ్డీ		
గుడ్డు		
లడ్డు		
గొడ్డు		

పసిబిడ్డకు	గడ్డ పెరుగు తినిపించాలి.
	ఒడ్డాణం ఉంది.
	చెడ్డీ వేయాలి.
	కోడిగుడ్డు తినిపించాలి.
	లడ్డు తినిపించండి.
	రోడ్డు మీద ఆటలేంటి?

గడ్డి పసువుల మేత
కోడిగుడ్డు మంచి ఆహారం
తాత చేతిలో గడ్డపార ఉంది.
తాతకు గడ్డం పెరిగింది.
నది ఒడ్డున తెడ్డు పడవ.
ఏటి ఒడ్డున గడ్డి పూలు.
బిడ్డ చేతిలో బూందీలడ్డు.
ఒడ్డుమీద గడ్డిపైన బాతు గుడ్డు ఉంది.

www.gsrmaths.in

త	త్త
తా	త్తా
తి	త్తి
తీ	త్తీ
తు	త్తు
తూ	త్తూ
తె	త్తె
తే	త్తే
తై	త్తై
తొ	త్తొ
తో	త్తో
తౌ	త్తౌ
తం	త్తం

అత్త - దుత్త
బత్తాయి - సత్తారు
కత్తి - పత్తి
గుత్తులు - ఒత్తులు
చిత్తూరు - పుత్తూరు

ఉతరం - ఉత్తరం
బతాయి - బత్తాయి
పతి - పత్తి
గుతులు - గుత్తులు
చితూరు - చిత్తూరు
కతెర - కత్తెర
ఉతేజం - ఉత్తేజం
ఎతైన - ఎత్తైన
వితం - విత్తం

అత్త - బత్తాయి
పత్తి - సత్తీ
పొత్తు - చిత్తూరు
కత్తెర - ఉత్తేజం

అత్త	పొత్తు	బిత్తిడి
గిత్త	మత్తు	బిత్తిరి
దుత్త	ఎత్తు	అత్తిలి
మొత్త	దత్తు	గుత్తులు
కొత్త	పిత్తు	ఒత్తులు
చెత్త	మెత్తు	చిత్తూరు
నత్త	ముత్తు	పుత్తూరు
గుత్త	హత్తు	కొత్తూరు
సత్తా	లొత్తు	విత్తం
బత్తా	చేత్తో	పిత్తం
పత్తా		మొత్తం
కత్తి	అత్తరు	
సుత్తి	ఉత్తరం	
గుత్తి	విత్తనాలు	
పత్తి	బెత్తము	
అత్తి	విత్తము	
నత్తి	మెత్తని	
వత్తి	చిత్తడి	
సత్తి	పుత్తడి	
చిత్తు	ఇత్తడి	
ఒత్తు	పెత్తనం	
విత్తు	బత్తాయి	

కొత్త గౌను
కొత్త గిత్త
కొత్త చీర
అత్తరు సీసా
కొత్త దుత్త
చెత్త కాగితం
చెత్త కుండీ
అత్త ఉత్తరం
నత్త నడక
సత్తాచూపించు
బత్తా ఎంత
పత్తాలేదు
పూలగుత్తి
పత్తి విత్తనం
కొత్తిమిర
కొత్త కత్తి పీట
పత్తి చేను
ఎత్తు ఎంత?
చేత్తో ఎత్తు
కత్తెర
ఉత్తేజం
ఎత్తైన

www.gsrmaths.in

మా అత్త	నత్తిగా మాటలాడును.
	దుత్తను కొనింది.
	మెత్త మీద పడుకొంది.
	చెత్త వేసింది.
	పత్తితో వత్తి చేసింది.
	విత్తనం విత్తింది.
	బత్తాయిని కత్తితో కోసింది.
	చిత్తూరుకు పోయింది.
	కొత్త చీరకు అత్తరు పూసింది.
	ఉత్తరం రాసింది.
	కొత్తిమిర తరిగింది.

నేను చిత్తూరుకు పోయాను.
చెత్త కుండీలో చిత్తు కాగితం.
అత్త చేతిలో పూలగుత్తి.
పత్తికాయలు గుత్తులు గుత్తులుగా కాశాయి.
మా ఇంట్లో మెత్త చాలా మెత్త మెత్తగా ఉంది.
పాపకు బడి కొత్త కొత్తగా అనిపించింది.

ద	ద్ద
దా	ద్దా
ది	ద్ది
దీ	ద్దీ
దు	ద్దు
దూ	ద్దూ
దె	ద్దె
దే	ద్దే
దై	ద్దై
దొ	ద్దొ
దో	ద్దో
దౌ	ద్దౌ
దం	ద్దం

గద్ద- ముద్ద	పెదోడు - పెద్దోడు
అద్దాలు - సుద్దాల	అదం - అద్దం
మద్ది - కొద్ది	
రద్దీ - బద్దీ	ముద్ద - ముద్దాయి
ఎద్దు - ముద్దు	చద్ది - రద్దీ
ముద్దూరు - పెద్దూరు	గద్దె - గుద్దేరు
అద్దె - మిద్దె	ముద్దొస్తూ - పెద్దోడు
గుద్దేరు - పెద్దేరు	
పెద్దోడు - దద్దోజనం	
అద్దం - యుద్దం	

ముద - ముద్ద
వద - వద్ద
ముదాయి - ముద్దాయి
బొదింక - బొద్దింక
రదీ - రద్దీ
గుదులు - గుద్దులు
పెదూరు - పెద్దూరు
మదెల - మద్దెల
గుదేరు - గుద్దేరు

గద్ద	ఎద్దు	ముద్దతు
ముద్ద	ముద్దు	పద్ధతి
వద్ద	రుద్దు	వద్దకు
సుద్ద	పొద్దు	యుద్దము
బద్ద	హద్దు	పెద్దలు
పెద్ద	దుద్దు	ఖద్దరు
గిద్ద	రద్దు	ఇద్దరు
గెద్ద	మొద్దు	ముద్దాయి
చద్ది	సద్దు	అద్దాలు
సద్ది	గద్దె	సుద్దాల
కొద్ది	మిద్దె	బొద్దింక
ఉద్ది	అద్దె	ఒద్దిక
అద్ది	బద్దె	ముద్దులు
మద్ది	లద్దె	ఎద్దులు
మిద్ది		బుద్దుడు
రద్దీ		దిద్దుట
దిద్దు		గుద్దులు
వద్దు		నిద్దుర
పద్దు		పద్దులు
గుద్దు		ముద్దూరు

పెద్దూరు	పెద్దాపురం	ఎద్దుల బండి పోతుంది.	
మద్దెల	చద్దిమూట	పెద్దల మాట సద్ది మూట	
పెద్దేరు	మిద్దిమీద	ఎద్దులు ఎద్దుల బండిని లాగాయి.	
గుద్దేరు	ఎద్దుల బండి	పెద్దవారిని గౌరవించాలి.	
ముద్దొస్తూ	హద్దు మీరకు	ఎద్దు మెడలో గంట ఉంది.	
పెద్దోడు	గుద్దుతాడు	వేద చెవులకు దుద్దులు కలవు.	
అద్దం	పాపముద్దు	పాప పావడకు అద్దాలు కుట్టింది.	
యుద్దం	మద్దెల మోత	అబద్దాలు ఆడరాదు.	
	అద్దెగది	మిద్దె ఇంటిలో మద్దెల మోత.	
గోరుముద్దలు	దద్దోజనం	ఖద్దరు దుస్తులు ఎండాకాలం మంచిది.	
ముద్ద మందారం		బొద్దింక ఒక కీటకము.	
కావడి బద్ద		యుద్దం వినాశనానికి మూలం.	
ఉద్దరించు		మిద్ది మీద పాప ముద్దు పెట్టింది.	
ఉద్దతులు		అద్దెగదిలోకి పెద్దమనిషి దిగాడు.	
ముద్దబంతి		మంచి పనులకు మద్దతుపలకాలి.	
ఊరి పెద్ద		పెద్దలు	పెద్దరికం చేయాలి.
ఇద్దరు మనుషులు		ఊరి పెద్ద	పద్దతులు చెప్పాలి.
పెద్ద మనిషి		పెద్దమనిషి	హద్దులు చూపాలి.
పెద్దల మాట			బుద్దుని సూచనలు పాటించాలి.
అబద్దాలు			అబద్దాలు ఆడరాదు.

న	న్న
నా	న్నా
ని	న్ని
నీ	న్నీ
ను	న్ను
నూ	న్నూ
నె	న్నె
నే	న్నే
నై	న్నై
నొ	న్నొ
నో	న్నో
నౌ	న్నౌ
నం	న్నం

అన్న - వెన్న
సన్నాయి - ఉన్నాయి
ఉన్ని - పిన్ని
పన్నీరు - కన్నీరు
కన్ను - మన్ను
చెన్నూరు - పన్నూరు
అన్నెం - పున్నెం
గన్నేరు - తన్నేరు
చెన్నై - ఎన్నైనా
చిన్నోడు - ఎన్నో
అన్నం - కన్నం

అన్న - అన్నారు
చిన్ని - పన్నీరు
కన్ను - పొన్నూరు
వెన్నెల - గన్నేరు

నాన - నాన్న	అన్న	చున్ని	చెన్నై	పన్నీరు
సనాయి - సన్నాయి	పెన్న	కున్ని	ఎన్నో	కన్నీరు
కొని - కొన్ని	మున్న	బన్ని	పున్నమి	తన్నీరు
పనీరు - పన్నీరు	దున్న	కన్ను	విన్నపం	కన్నులు
కను - కన్ను	వెన్న	మన్ను	ఉన్నది	పొన్నూరు
పొనూరు - పొన్నూరు	సున్న	పన్ను	తిన్నగ	చెన్నూరు
వెనెల - వెన్నెల	చిన్న	జున్ను	బీమన్న	వెన్నెల
గనేరు - గన్నేరు	నాన్న	తన్ను	రామన్న	అన్నెం
చెనై - చెన్నై	జొన్న	దున్ను	వెంకన్న	పున్నెం
చినోడు - చిన్నోడు	నిన్న	పెన్ను	సన్నాయి	తన్నేరు
	కన్న	సున్ను	ఉన్నాయి	ఎన్నైనా
	మొన్న	గన్ను	అన్నాడు	చిన్నోడు
	మిన్న	టన్ను	చిన్నారి	అన్నం
	ఉన్ని	దన్ను	తిన్నాడు	కన్నం
	ఎన్ని	నన్ను	కొన్నాడు	
	చిన్ని	రన్ను	మొన్నాడు	
	కొన్ని	గిన్నె	ఎన్నిక	
	పిన్ని	కన్నె	మన్నిక	
	తన్ని	వన్నె	పొలాన్ని	

దున్నపోతు	జొన్న చేను
వెన్నదొంగ	జొన్న పంట
జొన్నచేను	జొన్న కంకి
చిన్నవాడు	జొన్న రొట్టె
వెన్నతిన్న	జొన్న సంగటి
అన్నవరం	
పెరుగన్నం	పెరుగన్నం
పున్నమినాడు	పులుసన్నం
నాన్నమాట	నిమ్మకాయ అన్నం
కన్న కొడుకు	కరివేపాకు అన్నం
సన్నాయి మేళం	పొదీనా అన్నం
పెన్నానది	టమాటా అన్నం
చిన్నారి పలక	మిరియాల అన్నం
పొలాన్ని దున్ని	జిలకర అన్నం
నెమలి కన్ను	కోడిగుడ్డు అన్నం
జున్నుపాలు	విజిటబుల్ అన్నం
పున్నమి వెన్నెల	సాంబార్ అన్నం
గన్నేరు పూలు	రసం అన్నం

	పేరు బీమన్న
	అన్నవరం పోయాడు
	పెరుగన్నం తిన్నాడు
	పెన్నానది చూశాడు
	చెన్నై పోవాలన్నాడు
మానాన్న మాఅన్న	ఉన్ని కోటు కొన్నాడు
	పిన్నిని పిలిచాడు
	పన్నీరు తాగాడు
	జొన్నపంట వేశాడు
	చిన్నపెన్న పొన్నాడు
	గన్నేరు పూలు కోశాడు

	పులుసన్నం	
బీమన్న	పెరుగన్నం	
రామన్న	కరివేపాకు అన్నం	
వెంకన్న	పొదీనా అన్నం	తిన్నాడు
గోపన్న	టమాటా అన్నం	
	మిరియాల అన్నం	
	కోడిగుడ్డు అన్నం	

ప	ప్ప
పా	ప్పా
పి	ప్పి
పీ	ప్పీ
పు	ప్పు
పూ	ప్పూ
పె	ప్పె
పే	ప్పే
పై	ప్పై
పొ	ప్పొ
పో	ప్పో
పౌ	ప్పౌ
పం	ప్పం

కప్ప - కుప్ప	కప్ప- బొప్పాయి			అప్పారావు	ఉప్పొంగు
బొప్పాయి - అప్పాలు	దుప్పి - కప్పీ			చప్పిడి	కప్పగంతులు
దుప్పి - నొప్పి	ఉప్పెన - ముప్పేట			నొప్పిగా	వరికుప్ప
కప్పీ				కప్పీలు	చప్పరించు
పప్పు - ఉప్పు	కప్ప	పప్పు	కప్పం	అప్పీలు	అప్పగింత
ఉప్పెన - ముప్పెన	ఇప్ప	ఒప్పు	కప్పలు	చెప్పులు	అప్పడం
ముప్పేట - కొప్పేట	రప్ప	ఉప్పు	గొప్పలు	అప్పులు	ఇప్పనూనె
పుప్పొడి - ఉప్పొంగు	కుప్ప	ముప్పు	చప్పగ	ఒప్పులు	చొప్పదంటు
అప్పోడు - గొప్పోడు	అప్ప	తప్పు	ఎప్పటి	తప్పులు	రెప్పపాటు
అప్పం - కప్పం	బొప్ప	డప్పు	దప్పళం	కొప్పులు	చెప్పకుండా
	గొప్ప	అప్పు	కప్పడం	చప్పుడు	చేపమొప్ప
కప - కప్ప	రెప్ప	కప్పు	అప్పడం	ఒప్పుగ	దుప్పి కొమ్ము
అపారావు - అప్పారావు	తెప్ప	నిప్పు	తిప్పలు	అప్పుడు	దప్పికవేసింది
చపిడి - చప్పిడి	చెప్ప	టిప్పు	దుప్పటి	ఇప్పుడు	కప్పీగొలుసు
కపీ - కప్పీ	మొప్ప	కొప్పు	బొప్పాయి	ఎప్పుడు	పప్పు చారు
కపు - కప్పు	నొప్పి	చెప్పు	చెప్పాడు	ఉప్పెన	ఒప్పుకొను
ముపెన - ముప్పెన	దుప్పి	తుప్పు	చెప్పాలి	ముప్పేట	పప్పు దప్పళం
తిపేరు - తిప్పేరు	దప్పి	మెప్పు	కప్పాలి	పొప్పేడు	చెప్పుల జత
పుపొడి - పుప్పొడి	పిప్పి		దప్పిక	తిప్పేరు	ఒప్పుల కుప్ప
	కప్పీ		చెప్పిన	పుప్పొడి	తుప్పుపట్టింది

అంగడిలో	కందిపప్పు	ఉందా? ఉంది.
	అలసందపప్పు	
	పెసలపప్పు	
	ఉద్దిపప్పు	
	శనగపప్పు	

అప్పారావు	గొప్పవాడు
	దుప్పిని కాపాడాడు
	పప్పు, ఉప్పు కొన్నాడు
	బొప్పాయి పంట వేశాడు
	బొప్పాయిలు కోశాడు
	ఎప్పుడూ అప్పు చేయడు
	తప్పొప్పులు తెలిసినవాడు
	టీ కప్పులు కొనెను

ఉప్పులేని పప్పు చప్పగా ఉంది
కప్పలు చెరువులో ఉంటాయి
కప్పలు బెకబెక మంటాయి
కప్పలు నేలపైనా నీటిలోనూ ఉంటాయి.
కప్పలను పాములు తింటాయి.

బ	బ్బ
బా	బ్బా
బి	బ్బి
బీ	బ్బీ
బు	బ్బు
బూ	బ్బూ
బె	బ్బె
బే	బ్బే
బై	బ్బై
బొ	బ్బొ
బో	బ్బో
బౌ	బ్బౌ
బం	బ్బం

దిబ్బ - దెబ్బ
డబ్బా - జుబ్బా
గబ్బిలం - సిబ్బి
అరబ్బీ - డబ్బీ
డబ్బు - సబ్బు

కొబరి-కొబ్బరి
అబాయి-అబ్బాయి
డబు - డబ్బు
గబిలం - గబ్బిలం
అరబీ-అరబ్బీ
డబులు-డబ్బులు

కొబ్బరి - అబ్బాయి
సుబ్బి - అరబ్బీ

దిబ్బ	సుబ్బు	దబ్బున
దెబ్బ	గబ్బు	అరబ్బీ
బొబ్బ	గుబ్బు	
జబ్బ	పబ్బు	దబ్బకాయ
అబ్బ	డబ్బై	కొబ్బరికాయ
దబ్బ		దిబ్బరొట్టె
సబ్బ	రిబ్బను	దుబ్బగడ్డి
దుబ్బ	దబ్బనం	దెబ్బతినింది
ఉబ్బ	కొబ్బరి	ఉబ్బసం
డబ్బా	రబ్బరు	సుబ్బారావు
జుబ్బా	అబ్బబ్బ	డబ్బామూత
సిబ్బి	ఉబ్బసం	గొబ్బిపాట
గొబ్బి	అబ్బాయి	రుబ్బురోలు
సుబ్బి	అబ్బాసు	డబ్బు సంచి
అబ్బి	గబ్బిలం	జబ్బుచేసింది
డబ్బు	బొబ్బిలి	అబ్బాయి కొబ్బరి నీరు తాగాడు.
రుబ్బు	డబ్బులు	ఎండాకాలం కొబ్బరి నీరు తాగాలి.
సబ్బు	సబ్బులు	గబ్బిలాలు చీకటిలో తిరుగుతాయి.
మబ్బు	మబ్బులు	భోజనానికి ముందు సబ్బుతో చేతులు కడగాలి.
జబ్బు	కబ్బులు	ఆడుకుంటుంటే కాలికి దెబ్బ తగిలింది.
టబ్బు	బెబ్బులి	మబ్బుల చాటున చందమామ.

గబ్బిలం	చీకటిలో తిరుగుతుంది.
	పురుగులు తింటుంది.
	తలకిందులుగా వేలాడుతుంది.
	కు రెక్కలు ఉంటాయి.
	ఒక క్షీరదం

అబ్బాయి	కొబ్బరి నీళ్ళు తాగాడు.
	డబ్బాలో డబ్బులు దాచాడు.
	సబ్బుతో చేతులు కడిగాడు.
సుబ్బారావు	డబ్బై రూపాయలు తెచ్చాడు.
	జుబ్బాలో డబ్బులు ఉంచాడు.
	రుబ్బు రోలు తోశాడు.
అబ్బాసు	దెబ్బలు బాగా తిన్నాడు.
	అరబ్బీ బాషలో తిట్టాడు.

మ	**మ్మ**
మా	**మ్మా**
మి	**మ్మి**
మీ	**మ్మీ**
ము	**మ్ము**
మూ	**మ్మూ**
మె	**మ్మె**
మే	**మ్మే**
మై	**మ్మై**
మొ	**మ్మొ**
మో	**మ్మో**
మౌ	**మ్మౌ**
మం	**మ్మం**

అమ్మ - కమ్మ
అమ్మాయి - అమ్మాలి
జమ్మి - కమ్మి
మమ్మీ - తుమ్మీగ
కొమ్ము - సొమ్ము
సమ్మె - దిమ్మె
అమ్మేవారు - దొమ్మేరు
అమ్మోరు

కొమ - కొమ్మ
కమలు - కమ్మలు
తొమిది - తొమ్మిది
తుమీగ - తుమ్మీగ
తముడు - బొమ్మూరు
తుమెద - తుమ్మెద
దొమేరు - దొమ్మేరు
అమోరు - అమ్మోరు

అమ్మ - అమ్మాయి
తొమ్మిది - కమ్మీలు
తమ్ముడు - బొమ్మూరు
తుమ్మెద - దొమ్మేరు

అమ్మ	లెమ్ము	అమ్మమ్మ	కమ్మని పాట
కమ్మ	తెమ్ము	దానిమ్మ	కమ్మని కథ
బొమ్మ	చిమ్ము	పిమ్మట	రమ్మని పలికి
రెమ్మ	జిమ్ము	బాయమ్మ	అమ్మరమ్మని
నిమ్మ	రమ్ము	మాయమ్మ	చిలకమ్మ
చెమ్మ	దుమ్ము	అమ్మాయి	పాప బొమ్మ
కొమ్మ	సమ్మె	అమ్మారు	గుమ్మడి పూలు
తుమ్మ	తమ్మె	గుమ్మితి	తుమ్మ కొమ్మ
బొమ్మ	దిమ్మె	తొమ్మిది	అమ్మ కమ్మ
చుమ్మ		అమ్మింది	జమ్మి కొమ్మ
బొమ్మ	కమ్మరి	తుమ్మీగ	అమ్ములు బొమ్మ
జమ్మి	కుమ్మరి	కమ్మీలు	నిమ్మకాయ
కమ్మి	బొమ్మలు	తమ్ముడు	బామ్మ గొలుసు
తమ్మి	జుమ్మని	సొమ్ములు	అమ్మినవెల
చిమ్మి	దుమ్మడి	అమ్ములు	అమ్ములపొది
అమ్మి	దొమ్మరి	బొమ్మూరు	రొమ్ముపాలు
జిమ్మి	నమ్మకం	తుమ్మెద	దుమ్ములేపు
కొమ్ము	ఉమ్మడి	దొమ్మేరు	అమ్ముతాను
సొమ్ము	గుమ్మము	గొబ్బెమ్మ	సొమ్ముచేయి
దమ్ము	కమ్మలు	అమ్మోరు	తుమ్ముతాడు
అమ్ము	సీతమ్మ	ఖమ్మం	సమ్మెచేయు
తుమ్ము	గంగమ్మ		
రొమ్ము	అమ్మడం		

అమ్మ పాలను కాచింది.
అమ్మ చేతిలో పాలచెంబు ఉంది.
అమ్మ రమ్మని పిలిచింది.
నిమ్మకాయలు తెమ్మంది.
తమ్ముడు నిమ్మకాయలు తెచ్చాడు.
నిమ్మకాయను అమ్మ పిండింది.
నిమ్మకాయ అన్నం చేసింది.
నిమ్మరసం పులుపు అంది.
అమ్మ ఒడిలో అమ్మాయి.
తమ్ముడు తుమ్ముతాడు.
మానుకు కొమ్మలు కొమ్మకొమ్మకు రెమ్మలు
గుమ్మము మీద తుమ్మెద వాలింది.
గొబ్బెమ్మలపై గుమ్మడి పూలు.
అమ్మాయిచేతిలో నిమ్మపండు.
రెమ్మ రెమ్మనా దానిమ్మ పూసింది.

మాతమ్ముడు	ఖమ్మం పోయాడు.
	తొమ్మిదో తరగతి.
	బొమ్మలు వేశాడు.
	దానిమ్మ కాయలు అమ్మాడు.
	కమ్మనికథలు చెబుతాడు.
	కమ్మనిపాట పాడాడు.

అమ్మ	కమ్మలు బాగున్నాయి.
సీతమ్మ	నిమ్మకాయ కోసింది.
గంగమ్మ	కమ్మనిపాట పాడింది.
అమ్మమ్మ	బొమ్మలు కొనింది.
బాయమ్మ	గుమ్మడికాయ కొనింది.
అమ్ములు	గొబ్బెమ్మ పెట్టింది.
	అమ్మోరుకు పూజ చేసింది.

శ	శ్శ
శా	శ్శా
శి	శ్శి
శీ	శ్శీ

నిశ్శబ్దం
దుశ్శకునం
దుశ్శాసనుడు
చరుశ్శాల
మనశ్శాంతి
దుశ్శీలుడు

య	య్య
యా	య్యా
యి	య్యి
యీ	య్యీ
యు	య్యు
యూ	య్యూ
యె	య్యె
యే	య్యే
యొ	య్యొ
యో	య్యో
యౌ	య్యౌ
యం	య్యం

కొయ - కొయ్య	రొయ్యలు	కొయ్యమంచం
ఉయల - ఉయ్యాల	కొండయ్య	అయ్యవంక
బియం - బియ్యం	సోమయ్య	కపిలయ్య
అయొ - అయ్యో	రామయ్య	రొయ్యమీసం
చెయి - చెయ్యి	సీతయ్య	తీయ్యని పాయసం
కొయ్య	తాతయ్య	పెయ్యఆవు
అయ్య	కోటయ్య	వెయ్యిరూపాయలు
గొయ్య	తీయ్యగా	నుయ్యినీరు
రొయ్య	కయ్యలు	సోమయ్యచెయ్యి
బయ్య	వెయ్యని	ఉయ్యాలతొయ్యి
పెయ్య	కయ్యము	బియ్యంవెయ్యి
సెయ్య	ఉయ్యాల	
బయ్యా	వయ్యారం	
పొయ్యి	సయ్యాట	
నెయ్యి	హమ్మయ్య	
చెయ్యి	అయ్యయ్యో	
గొయ్యి	అయ్యో	
నుయ్యి	బియ్యం	
వెయ్యి	కయ్యం	
తొయ్యి	వియ్యం	

<table>
<tr><td>రామయ్య
కొండయ్య
సోమయ్య
సీతయ్య
తాతయ్య
కోటయ్య</td><td>కొయ్య మంచం
ఉయ్యాల</td><td>చేశాడు.</td></tr>
<tr><td rowspan="6">మా తాతయ్య</td><td colspan="2">కథలు చెబుతాడు.</td></tr>
<tr><td colspan="2">రొయ్యల కూర తిన్నాడు.</td></tr>
<tr><td colspan="2">మీసం రొయ్యల మీసం.</td></tr>
<tr><td colspan="2">తొవ్విన నుయ్యి లోతుగా ఉంది.</td></tr>
<tr><td colspan="2">తియ్యని పాయసం తాగాడు.</td></tr>
<tr><td colspan="2">కొయ్య మంచం విరిగింది.</td></tr>
</table>

మా అయ్య పేరు రామయ్య.
మాఊరు ఉయ్యూరు.
కొయ్య ఉయ్యాల.
మా తాతయ్య మంచివాడు.
ముందు నుయ్యి వెనక గొయ్యి
కయ్యము మాని నెయ్యము చెయ్యి.
మామయ్యకు తియ్యని పాయసం ఇవ్వాలి.

ర	ర్ర
రా	ర్రా
రి	ర్రి
రీ	ర్రీ
రు	ర్రు
రూ	ర్రూ
రె	ర్రె
రే	ర్రే
రై	ర్రై
రొ	ర్రొ
రో	ర్రో
రౌ	ర్రౌ
రం	ర్రం

బుర్ర - తొర్ర
కర్రావు - ఎర్రావు
మర్రి - జెర్రి
కర్రు - గొర్రు
బర్రె - గొర్రె

బుర - బుర్ర
తొర - తొర్ర
కరావు - కర్రావు
మరి - మర్రి
కరు - కర్రు
పురె - పుర్రె
కురోడు - కుర్రోడు
గురం - గుర్రం

బుర్ర	ఎర్రన	ఎర్రరంగు	మందారం ఎర్రన
తొర్ర	ఎర్రరంగు	కర్రతీసి	మర్రి తొర్రలో పావురం ఉంది.
కర్ర	వీర్రాజు	బుర్రమీసం	కర్రి ఆవుకు ఎర్రదూడ పుట్టింది.
ఎర్ర	గుర్రాలు	గొర్రెతల	కర్రావు దూడ బాగుంది.
పిర్ర	కర్రావు	గొర్రెపుర్రె	తాత చేతిలో కర్ర ఉంది.
మర్రి	ఎర్రావు	బర్రెపుర్రె	మాచెల్లి ఎర్రగౌను వేసుకుంది.
పెర్రి	కుర్రోడు	గుర్రాలకర్రు	తాత కర్ర విరిగింది.
కర్రి	గుర్రం		మర్రి తొర్రలో జెర్రి.
జెర్రి	మొహర్రం		బొర్రాగుహలు చూశాడు.
గొర్రి	ఎర్రగులాబి		చిర్రుబుర్రులాడకు
బర్రి	బుర్రకథ		బుర్రుపిట్ట బుర్రుపిట్ట తుర్రుమన్నది.
చెర్రి	జీలకర్ర		
దొర్రి	ఊడలమర్రి		
కర్రు	మర్రితొర్ర		
గొర్రు	కర్రి ఆవు		
గొర్రె	ఉర్రూతలు		
పుర్రె	బొర్రాగుహలు		
బర్రె	బర్రెపాలు		
	గొర్రెలమంద		

మాకు	గొర్రెలమంద	ఉంది.
	బర్రె	
	కర్రావు	
	ఎర్రావు	
	గుర్రం	

వీర్రాజు	గుర్రంపై ఊరేగాడు.
	కర్రావు ఎర్రావు లను మేపాడు.
	బర్రెపాలు తాగుతాడు.
	చేతిలో కర్ర ఉంది.
	బొర్రాగుహలు చూశాడు.

www.gsrmaths.in

ల	ల్ల
లా	ల్లా
లి	ల్లి
లీ	ల్లీ
లు	ల్లు
లూ	ల్లూ
లె	ల్లె
లే	ల్లే
లై	ల్లై
లొ	ల్లొ
లో	ల్లో
లౌ	ల్లౌ
లం	ల్లం

పిల్ల - బల్ల
చెల్లాయి - కల్లాపి
చెల్లి - తల్లి
ఢిల్లీ - గల్లీ
వెల్లుల్లి - అల్లుడు
నెల్లూరు - అల్లూరు
పల్లె - మల్లె
కొల్లేరు - నల్లేరు
కల్లోలం - ముల్లోకాలు
కల్లం - బెల్లం

చల - చల్ల
జిల - జిల్ల
మలి - మల్లి
ఢిలి - ఢిల్లీ
అలుడు - అల్లుడు
కలూరు - కల్లూరు
చెలెలు - చెల్లెలు
జిలేడు - జిల్లేడు
కలోలం - కల్లోలం

చల్లగ - చెల్లాయి		తెల్లగ	పల్లూరు	చల్లనిపాలు
బల్లి - ఢిల్లీ		నల్లగ	అల్లూరు	తెల్లకాగితం
అల్లుడు - బల్లూకం		పుల్లగ	చెల్లెలు	చీపురుపుల్ల
జల్లెడ - నల్లేరు		చిల్లర	జల్లెడ	ఉల్లిపాయ
		పుల్లలు	కొల్లేరు	నల్లపిల్లి
పుల్ల	గిల్లి	పల్లము	నల్లేరు	చెల్లిపలక
చల్ల	పల్లి	అల్లము	పల్లేరు	తల్లిపాలు
పిల్ల	చెల్లి	పిల్లలు	జిల్లేడు	బల్లిపిల్ల
నల్లి	ఢిల్లీ	బెల్లము	కల్లోలం	చిల్లుగారె
బల్లి	విల్లు	చెల్లాయి	కల్లం	కల్లు అంగడి
బల్ల	చిల్లు	ఇల్లాలు	బెల్లం	మల్లెపూలు
కల్ల	ఇల్లు	కల్లాప	అల్లం	పల్లెటూరు
సల్ల	కల్లు	మల్లది	ముల్లంగి	ముల్లోకాలు
జిల్ల	ముల్లు	మల్లిక	చల్లంగ	కల్లోలం
గల్ల	రెల్లు	పల్లీలు	తెల్లంగ	
చెల్లి	ఒల్లు	వెల్లుల్లి		
మల్లి	మల్లె	అల్లుడు		
పిల్లి	పల్లె	నెల్లూరు		
తల్లి	వల్లె	భల్లూకం		
ఉల్లి	చల్లగ	కల్లూరు		

www.gsrmaths.in

గోడమీదబల్లి ఉంది		దేవాలయాలు	
బల్లి పురుగును చూసింది		మల్లెపూలు	
అనిత గింజలు చల్లింది		తెల్లనిఆవులు	
గిరిజ పూలదండ అల్లింది		నల్లులు	
మల్లెపూలు తెల్లగా ఉంటాయి		బల్లులు	
చింతకాయ పుల్లగా ఉంటుంది	మాపల్లెలో	పిల్లులు	ఉన్నాయి
పిల్లిపాలు తాగింది		పిల్లలు	
తాబేలు మెల్లమెల్లగా నడుస్తుంది		ఉల్లిపాయలు	
మాపాప గజ్జెలు ఘల్లు ఘల్లు మన్నాయి		తెల్లనిపాలు	
గోడమీదబల్లి పిల్ల		నల్లపిల్లులు	
బల్లమీద నల్లపిల్లి			
నల్లపిల్లి పిల్ల బల్లమీద ఉంది		చిన్నపిల్ల	
మల్లెపూలు తెల్లన మాపల్లె చల్లన		తల్లిపాలు తాగుతుంది	
ఢిల్లీ మనదేశ రాజధాని	మాచెల్లాయి	తెల్లగాఉంది	
		బెల్లంతినింది	
		తలలో మల్లెపూలు కలవు	

	అల్లూరులో పెరిగింది.
మాచెల్లి మల్లిక	అల్లూరులో ఐదవతరగతి వరకు చదివింది
	కల్లూరులో పదవతరగతి వరకు చదివింది
	నెల్లూరులో కళాశాల చదువు చదివింది

వ	వ్వ
వా	వ్వా
వి	వ్వి
వీ	వ్వీ
వు	వ్వు
వూ	వ్వూ
వె	వ్వె
వే	వ్వే
వై	వ్వై
వొ	వ్వొ
వో	వ్వో
వౌ	వ్వౌ
వం	వ్వం

అవ్వ - బువ్వ	అవ్వ	సవ్వడి	నవ్వించి	గుంతతవ్వండి
తువ్వాయి - దువ్వాలి	రవ్వ	మువ్వలు	నవ్వింది	నవ్వుమంచిది
జువ్వి - తవ్వి	గువ్వ	మువ్వడి	కవ్వింత	పువ్వుపూసింది
నవ్వులు - పువ్వులు	బువ్వ	గవ్వలు	చిరునవ్వు	కొవ్వుపట్టింది
కొవ్వూరు - దువ్వూరు	మువ్వ	రవ్వలు	నవ్వులాట	నువ్వులేవు
దువ్వెన - నువ్వెంత	గవ్వ	తువ్వాయి	గవ్వలఆట	దువ్వుకోండి
	తవ్వ	దువ్వాలి	ఇనుపచువ్వ	మజ్జిగకవ్వం
గువ - గువ్వ	చువ్వ	తువ్వాలు	పాలబువ్వ	
తువాలు - తువ్వాలు	దవ్వ	నవ్వులు	గువ్వలజంట	రోజాపువ్వు
జువి - జువ్వి	నవ్వ	పువ్వులు	అవ్వకుబువ్వ	బంతిపువ్వు
నవులు - నవ్వులు	జువ్వి	నువ్వులు	గులాబిపువ్వు	చామంతిపువ్వు
కొవూరు - కొవ్వూరు	తవ్వి	రివ్వున	ముసిముసినవ్వు	మందారపువ్వు
దువెన - దువ్వెన	దువ్వి	కొవ్వూరు	రవ్వలగొలుసు	తామరపువ్వు
	నవ్వు	దువ్వూరు	రవ్వలహారం	దిరిసెనపువ్వు
గవ్వలు - దువ్వాలి	పువ్వు	నువ్వెంత	మువ్వలదండ	మల్లెపువ్వు
పువ్వులు - కొవ్వూరు	కొవ్వు	దువ్వెన	మువ్వలపాలెం	కనకంబరంపువ్వు
నువ్వెంత - నువ్వేమి	నువ్వు	నువ్వేమి	గువ్వకుమువ్వ	కలువపువ్వు
కవ్వింత - నవ్వింది	దువ్వు	కొవ్వొత్తి	మువ్వలసవ్వడి	డేరాపువ్వు
	చివ్వు	ఇవ్వండి	పాపనవ్వులు	
	చెవ్వు	కవ్వం	నవ్వులపువ్వులు	
నువ్వే	దివ్వె	కవ్వించు	రవ్వదోసె	

సినిమా చూసి నవ్వు వచ్చింది.
మాఊరుపేరు మువ్వలపాలెం
తల దువ్వుకోవడానికి దువ్వెన కావాలి
మాఅవ్వ పెరుగు బువ్వ తినిపించింది
మాపాప కిలకిల నవ్వింది
దీపావళినాడు దివ్వెలు వెలగాలి
మువ్వన్నెల జెండా రెపరెపలాడాలి
రవ్వలమువ్వలు సవ్వడిచేసె
గువ్వలజంటలు రివ్వున ఎగిరె
నాకు రవ్వ దోసె అంటే ఇష్టం

నాకు	బంతి	పువ్వు అంటే ఇష్టం
	చేమంతి	
	మందారం	
	రోజా	
	తామర	
	మల్లె	

మాఅవ్వకు	రవ్వదోసె	అంటే ఇష్టం
	పాలబువ్వ	
	మాపాప నవ్వులు	
	రవ్వలహారం	

అవ్వ	పువ్వులు కోసింది
	పువ్వులదండ కట్టింది
	కవ్వంతో మజ్జిగ చిలికింది
	తలదువ్వింది
	బువ్వతినింది
	ముసిముసి నవ్వు నవ్వింది

www.gsrmaths.in

స	స్స
సా	స్సా
సి	స్సి
సీ	స్సీ
సు	స్సు
సూ	స్సూ
సె	స్సె
సే	స్సే
సై	స్సై
సొ	స్సొ
సో	స్సో
సౌ	స్సౌ
సం	స్సం

లెస్స - తస్స
అస్సాం - ఒరిస్సా
లస్సి
కస్సు - బుస్సు
ఉస్సూరు

లెస - లెస్స
అసాం - అస్సాం
శిరసు - శిరస్సు
ఉసూరు - ఉస్సూరు
ముసోలిని - ముస్సోలిని

విస్సన్న - అస్సాం
లస్సి - బుస్సీ
ఉషస్సు - ఉస్సూరు

లెస్స	నమస్సు	పాముశిరస్సు
లస్సి	విస్సన్న	పాపవయస్సు
బస్సు	అస్సాం	పులికాట్ సరస్సు
తుస్సు	ఒరిస్సా	రాముని ధనస్సు
కస్సు	ఉస్సూరు	అమ్మాయి మనస్సు
బుస్సు	ముస్సోలిని	తాత ఆయుస్సు
కిస్సు	మాంటిస్సోరి	
మిస్సు	తుస్సంది	
ఎస్సై	ఎర్రబస్సు	
శిరస్సు	కస్సుబుస్సు	
వయస్సు	ఉస్సురస్సు	
సరస్సు	బస్సుదిగాం	
ఉషస్సు	మునితపస్సు	
ధనస్సు	పాపవయస్సు	
యశస్సు		
తేజస్సు		
మనస్సు		
ఆయుస్సు		
తపస్సు		

శిరస్సు అంటే తల
ధనస్సు అంటే విల్లు
ఉషస్సు అంటే ఉదయం
తపస్సు అంటే ఎక్కడా లేనిదానికోసం పూజ

బస్సులో మిస్సు వస్తుంది
బస్సు టైరులో గాలి తుస్సుమంది
ఒరిస్సాలో సరస్సు ఉంది
సరస్సు ఒడ్డున ముని తపస్సు

www.gsrmaths.in

ళ	ళ్ళ
ళా	ళ్ళా
ళి	ళ్ళి
ళీ	ళ్ళీ
ళు	ళ్ళు
ళూ	ళ్ళూ
ళె	ళ్ళె
ళే	ళ్ళే
ళై	ళ్ళై
ళొ	ళ్ళొ
ళో	ళ్ళో
ళౌ	ళ్ళౌ
ళం	ళ్ళం

బిళ్ళ - కళ్ళ
బళ్ళారి - కళ్ళాపి
పెళ్ళి - గిళ్ళి
కిళ్ళీ
నీళ్ళు - కళ్ళు
కళ్ళెం - పళ్ళెం

బిళ - బిళ్ళ
బళారి - బళ్ళారి
పెళి - పెళ్ళి
కిళీ - కిళ్ళీ
కళు - కళ్ళు
తాళూరు - తాళ్ళూరు
గొళెం - గొళ్ళెం
గుళోపెళి - గుళ్ళోపెళ్ళి

బిళ్ళ - బళ్ళారి
పెళ్ళి - కిళ్ళీ
నీళ్ళు - తాళ్ళూరు

బిళ్ళ	గుగ్గిళ్ళు
పెళ్ళి	వెళ్ళింది
కిళ్ళీ	గొళ్ళెం
నీళ్ళు	పళ్ళెం
పళ్ళు	కళ్ళెం
కళ్ళు	
బళ్ళు	సబ్బుబిళ్ళ
రాళ్ళు	తొక్కుడు బిళ్ళ
వేళ్ళు	రూపాయి బిళ్ళ
గోళ్ళు	నీళ్ళకుండ
కీళ్ళు	ముళ్ళకంచె
ముళ్ళు	కళ్ళజోడు
కాళ్ళు	రాళ్ళబండి
	సూళ్ళూరుపేట
వెళ్ళారు	మంచినీళ్ళు
వెళ్ళాము	తాళ్ళూరు
వెళ్ళాడు	ముళ్ళకంచె
బళ్ళారి	గుళ్ళోపెళ్ళి
కళ్ళాపి	బళ్ళోకెళ్ళి
ఊసిళ్ళు	తలుపుకు గొళ్ళెం
గొబ్బిళ్ళు	

పెళ్ళి	మేళం
	భోజనం
	కొడుకు
	కూతురు
	వారు
	మేషం
	పందిరి

నేను నీళ్ళు తాగాను
గులాబీకి ముళ్ళు ఉంటుంది.
నాకు రూపాయి బిళ్ళదొరికింది.
తలుపుకు గొళ్ళెం ఉంటుంది.
పిల్లి కళ్ళుమూసుకొని పాలు తాగింది.
మా ఊరు సూళ్ళూరు పేట
కిళ్ళీకి తమలపాకు, వక్కలు కావాలి
పెళ్ళికి పందిరి వేశారు
కోళ్ళు గుగ్గిళ్ళు తిన్నాయి
గోళ్ళు పెంచుకోరాదు
గుళ్ళో దేవుడి పెళ్ళి
పళ్ళెంలో జామపళ్ళు
మాఊళ్ళో తిరునాల

పనస	పళ్ళు
ఆపిల్	
నారింజ	
మామిడి	
అరటి	

పళ్ళెంలో	పనస పళ్ళు	ఉన్నాయి.
	రేగు పళ్ళు	
	నారింజ పళ్ళు	
	మామిడి పళ్ళు	
	అరటి పళ్ళు	
	కమలా పళ్ళు	
	జామ పళ్ళు	

వంశీ పొలానికి వెళ్ళాడు
పొలానికి నీళ్ళు వదిలాడు
కళ్ళలో దుమ్ము పడింది
కళ్ళను నలిపాడు
కళ్ళలో నీళ్ళు కారాయి
వాళ్ళ తాత కళ్ళు నలపకూడదని కళ్ళకు మందు వేశాడు.

	అ	ఆ	ఇ	ఈ	ఉ	ఊ	ఎ	ఏ	ఐ	ఒ	ఓ	ం
క	అక్క	ఎక్కాలు	దుక్కి	లక్కీ	దిక్కు		చక్కెర				ముక్కోపి	
గ	బుగ్గ	పగ్గాలు	అగ్గి		దగ్గు						గగ్గోలు	మగ్గం
చ	మచ్చ	వచ్చారు	పచ్చిక	పచ్చీసు	కుచ్చు		నిచ్చెన	వచ్చెవచ్చె			పిచ్చోడు	అచ్చంగా
జ	సజ్జ	బుజ్జాయి	గజ్జి	బజ్జీ	గుజ్జు		గజ్జెలు					బెజ్జం
ట	అట్ట	పట్టాలు	మట్టి	పట్టీలు	చెట్టు	మిట్టూరు	కట్టెలు	పొట్టేలు			పొట్టోడు	పట్టం
డ	గడ్డ	పడ్డారు	గడ్డి	వడ్డీ	లడ్డు	గడ్డూరు	వడ్డె				బుడ్డోడు	గడ్డం
త	అత్త	బత్తాయి	కత్తి	సత్తీ	ఒత్తు	చిత్తూరు	కత్తెర	ఉత్తేజం	ఎత్తైన		చేత్తో	మొత్తం
ద	ముద్ద	ముద్దాయి	బొద్దింక	రద్దీ	ఎద్దు	పెద్దూరు	మిద్దె	గుద్దేరు		ముద్దొస్తూ	పెద్దోడు	అద్దం
న	అన్న	సన్నాయి	ఉన్ని	పన్నీరు	కన్ను	పొన్నూరు	అన్నెం	గన్నేరు	చెన్నై		చిన్నోడు	అన్నం
ప	కప్ప	బొప్పాయి	దుప్పి	కప్పీ	ఉప్పు		ఉప్పెన	ముప్పేట		పుప్పొడి	గొప్పోడు	అప్పం
బ	దిబ్బ	అబ్బాయి	గబ్బిలం	అరబ్బీ	డబ్బు				డెబ్బై			
మ	అమ్మ	అమ్మాయి	జమ్మి	కమ్మీలు	కొమ్ము	బొమ్మూరు	సమ్మె	అమ్మేవారు			అమ్మోరు	ఖమ్మం
య	కొయ్య	ఉయ్యాల	చెయ్యి								అయ్యో	బియ్యం
ర	కర్ర	ఎర్రావు	మర్రి	వర్రీ	కర్రు	ఉర్రూతలు	గొర్రె				కుర్రోడు	గుర్రం
ల	బల్ల	చెల్లాయి	తల్లి	ఢిల్లీ	ఇల్లు	కల్లూరు	మల్లె	కొల్లేరు			కల్లోలం	బెల్లం
వ	అవ్వ	తువ్వాయి	తవ్వి		పువ్వు	కొవ్వూరు	దువ్వెన	నువ్వే		కొవ్వొత్తి		కవ్వం
ళ	బిళ్ళ	బళ్ళారి	పెళ్ళి	కిళ్ళీ	నీళ్ళు	తాళ్ళూరు	కళ్ళెము				గుళ్ళోపెళ్ళి	
స	లెస్స	ఒరిస్సా	లస్సి	బుస్సీ	బస్సు	ఉస్సూరు			ఎస్సై		ముస్సోలిని	

జతపదాల మాటలు				జంట పదాలు
బుడిబుడి నడకలు		బలబల అరవడం		అన్నదమ్ములు
	తళతళ మెరవడం		దబదబ కొట్టడం	ఎత్తుపల్లాలు
సలసల కాగడం		గుసగుస మాట్లాడడం		నక్కజిత్తులు
	పెళపెళ విరగడం		నక్కినక్కి చూడడం	గాలివానలు
కొరకొర చూడటం		వెక్కివెక్కి ఏడ్వడం		చీకటివెలుగులు
	గిలగిల కొట్టుకోవడం		కరకర నమలడం	చిలకపలుకులు
బుసబుస పొంగడం		గలగల మాట్లాడటం		తల్లిదండ్రులు
	మిలమిల మెరవడం		టపటప రాలటం	అక్కాచెల్లెళ్ళు
జరజర పాకడం		డమడమ ఉరమటం		తోడికోడళ్ళు
	జలజల పారడం		పకపక నవ్వటం	పాపపుణ్యాలు
గజగజ వణకడం		లబలబ అరవటం		పిల్లాపాపలు
	కిలకిల నవ్వడం		గిరగిర తిరగడం	
విలవిల ఏడ్వటం		గిలగిల కొట్టుకోవడం		
	గణగణ మ్రోగటం		చకచక నడవటం	
టకటక నడవడం		గబగబ పరిగెత్తడం		
	పకపక నవ్వటం		దగదగ మండటం	
తకతక ఎగరటం				

గబగబా పలకండి
కప్పులోన పాలు చెప్పులోన కాలు
గుమ్మి నిండా కంది పప్పు గుమ్మికింద పందికొక్కు
ఆరుఎర్ర లారీలు నాలుగు నల్ల లారీలు
గోడమీద బల్లిపిల్ల గోడకింద పిల్లిపిల్ల
అగ్గిమీద గుగ్గిలం ముగ్గుమీద రగ్గు
చెట్టుమీద పిట్ట చెట్టుకింద పుట్ట
పత్తిచేనులో చెత్త అత్తచేతిలో నత్త
రచ్చబండకాడ రచ్చలు మచ్చలఆవుకు మచ్చలు
ఎద్దుమీద గద్ద ఎద్దుకింద లద్దె
అన్నచేతిలో పెన్ను నాన్నచేతిలో గన్ను
టబ్బులోసబ్బు జబ్బాలో డబ్బు
నిమ్మ చెట్టు రెమ్మ తుమ్మ చెట్టు కొమ్మ
మర్రికి తొర్ర కర్రకు జెర్రి
తల్లికి చెల్లి మల్లికి నల్లి
అవ్వకు బువ్వ తువ్వకు ముువ్వ
బస్సులో మిస్సు మిస్సుకు కిస్సు
పెళ్ళికి కిళ్ళీ కాళ్ళకి నీళ్ళు

ప్రాస పదాలు
చలిగిలి
రాయిరప్ప
వాగువంక
పారగీర
పుల్లబుట్ర
చెట్టుచేమ
చీకూచింత
తిండిగిండి
రిచిపచి
ఫోనుగీను
కూరగీర
నలుపుగిలుపు
మునగ గినగ
చెరువు గిరువు
పొలము బొట్ర

అంత్య అక్షర పదాలు

హారం	మానం	కారం	గింది	లక
ఆహారం	అభిమానం	మమకారం	కరిగింది	చిలక
విహారం	అవమానం	ఉపకారం	అరిగింది	పిలక
సంహారం	విమానం	అలంకారం	తరిగింది	మొలక
భాగహారం	తులామానం	అపకారం	పెరిగింది	గిలక
ఫలహారం	సమానం	గుణకారం	మొరిగింది	నులక
వ్యవహారం	కొలమానం	అధికారం	నలిగింది	అలక
నీహారం	అనుమానం	అంధకారం	వెలిగింది	పలక
ప్రహారం	బహుమానం	వికారం	అలిగింది	గులక
మణిహారం	కొలమానం	ఆకారం	మెలిగింది	
	తులమానం	ప్రాకారం	ఒరిగింది	
	కాలమానం	ఘీంకారం		
		ఓంకారం		
		స్వీకారం		
		సహకారం		
		అహంకారం		
		ప్రతీకారం		
		అంగీకారం		
		చమత్కారం		
		పరిష్కారం		
		ఆవిష్కారం		

పురం
రామాపురం
విజయపురం
కాంచీపురం
అవంతీపురం
కాపురం
గోపురం
మూపురం

తులు
పండితులు
మెంతులు
గెంతులు
వాంతులు
కాంతులు

రాలు
ఉత్తరాలు
గాయకురాలు
పండితురాలు
గుణవంతురాలు
ఉత్తమురాలు
తినుబండారాలు
విచారాలు
అధికారాలు
ఆచారాలు

కలు
చిలుకలు
మొలకలు
అలకలు
ఎలుకలు
పిలకలు
పిచ్చుకలు
గోరింకలు
అరకలు
పొరకలు

దేశం
నాదేశం
విదేశం
ఆదేశం
సందేశం
మాదేశం
భారతదేశం

మతి
దిగుమతి
ఎగుమతి
అనుమతి
భానుమతి
సుమతి
మందమతి
బహుమతి

దము
ఎక్కెదము
ఆడెదము
వినెదము
చూచెదము
ఎగిరెదము
రాసెదము
చేసెదము
పాడెదము
ఊడెదము

వాసం
ఆవాసం
ఉపవాసం
నివాసం
వనవాసం
గృహవాసం
సహవాసం

కులు
గాయకులు
నాయకులు
పాఠకులు
అధికులు
రజకులు
పాలకులు
నాటకులు
కథకులు

బడి
రాబడి
పెట్టుబడి
మొక్కుబడి
చేతబడి
మాబడి

గులం
బుడుగులం
పిడుగులం

ప్రథమ అక్షర పదాలు

పరి	కల	అభి	పాల
పరిహారం	కలకండ	అభిమానం	పాలరాయి
పరిమితం	కలవరం	అభిలాష	పాలకాగితం
పరిశోధన	కలకాలం	అభినయం	పాలసీసా
పరివారం	కలహంస	అభిషేకం	పాలపీక
పరిపాలన	కలహం	అభిరామం	పాలదార
పరిశ్రమ	కలకలం	అభినవ్	పాలధర
పరిశుభ్రం	కలపడం	అభిరామ్	పాలసీ
పరిభ్రమణం	కలకడ	అభిషేక్	పాలన
పరిపూర్ణం	కలవారు	అభివృద్ధి	
పరిష్కారం	కలశం		
	కలప		
	కలము		
	కలలు		

మొదటి అక్షరం మార్చిన వచ్చు పదాలు				
పొరుగు	పులుపు	బరువు	పాటలు	వెలుగు
పెరుగు	నలుపు	తరువు	ఆటలు	కలుగు
కరుగు	తలుపు	చెరువు	మాటలు	మెలుగు
విరుగు	సలుపు	కరువు	కోటలు	తెలుగు
పురుగు	గెలుపు	పరువు	పీటలు	నలుగు
తరుగు	కలుపు	గురువు	మూటలు	అలుగు
నురుగు	తెలుపు	అరువు	బాటలు	పలుగు
పరుగు	మలుపు	దరువు	చాటలు	పులుగు
	బలుపు		పంటలు	
			వంటలు	
			గంటలు	

చెప్పులు	సబ్బులు	నల్లగ	పడవ	ఆవులు
అప్పులు	మబ్బులు	తెల్లగ	కడవ	కవులు
కప్పులు	దొబ్బులు	చల్లగ	తడవ	చెవులు
తప్పులు	సుబ్బులు	మెల్లగ	మడవ	పావులు
నిప్పులు	అబ్బులు	గుల్లగ	నడవ	తావులు
ఒప్పులు	డబ్బులు			
మెప్పులు		నీడలు	ఎరుపు	అడుగు
నొప్పులు	కలసి	మేడలు	పరుపు	మడుగు
	మెలసి	పీడలు	కురుపు	పిడుగు
	తులసి	గోడలు	చెరుపు	తొడుగు
	అలసి	వడలు	మరుపు	కడుగు

మా ఇల్లు

మా అక్క చక్కని చుక్క. ఇంటి ముందు ముగ్గులు వేసింది. పచ్చని మొక్కలకు నీరు పోసింది. గడ్డపారతో మట్టిగడ్డను తీసి సజ్జలు చల్లింది. పొద్దున రోజా అత్తను నీళ్ళు పోయమంది.

ఇంతలో అన్న వచ్చి వెన్నలో ముంచిన నిప్పటి తిన్నాడు. విప్ప పూలు తెచ్చి రుబ్బురోలులో వేశాడు. అమ్మ, మామయ్య చూశారు. చిర్రుబుర్రులాడుతూ చల్ల తెమ్మని చెప్పారు. అవ్వ ఇది చూసి లెస్స లెస్సని చెప్పింది. అందరూ హ హ్హా హ్హా ని నవ్వారు.

****

రెండింటికి చెడిన నక్క

ఒక నక్క మాంసం ముక్కను నోట కరచుకొని నది చెంతకు చేరింది. నదిలో చేపను చూసి చేపను తిందాం అనుకొని మాంసం ముక్కను విడిచి చేపను తినబోయింది. చేపదొరకక మునిగి పోయింది.

అంతలో కొంగ మాంసం ముక్కను తీసుకొని ఎగిరిపోయింది. నక్కకు చేప మాంసం ముక్క రెండూ దొరకలేదు.

****

నిజాయితీ

ఒక రోజు అడవిలో ఒక ఆవు ఒంటరిగా మేత మేస్తుండగా దాని పైకి పులి దూకబోయింది. అప్పుడు ఆవు ఓ పులి రాజా! నీవు దయ చూపితే నేను ఇంటికి పోయి నాబిడ్డకు పాలిచ్చి తిరిగి వస్తాను అని వేడుకొంది. పులి ఆవు మాటలు నమ్మి ఇంటికి వెళ్ళిరమ్మంది.

ఆవు ఆనందంగా ఇంటికి వెళ్ళి దూడకు పాలు ఇచ్చింది. దూడకు మంచి మాటలు చెప్పింది. తిరిగి పులి దగ్గరకు వచ్చింది. ఆ ఆవు నిజాయితీని చూసి నిన్ను నేను చంపను. నీవు వెళ్ళిపో అని చెప్పింది.

ఆవు వెంటనే ఇంటికి వచ్చి దూడతో కలసి సుఖంగా జీవించింది.

****

రెండు పిల్లులు ఒక కోతి

రెండు పిల్లులు ఒక రొట్టె ముక్కను దొంగిలించాయి. అవి దానిని సమానంగా పంచుకోవాలనుకొని కోతి చెంతకు చేరాయి. కోతి ఆ రొట్టెను రెండు ముక్కలుగా చేసి అందులో ఒకటి పెద్దదిగా ఉందని దానిని కొంచెం తినెను. ఈసారి రెండోముక్క పెద్దది అని కొంచెం తినెను.

ఇలా రెండు ముక్కలూ కొంచెంకొంచెం తింటూ చివరికి రొట్టెనంతా తినెను. పిల్లులు కోతి చేత మోసపోయాయి.

నక్క తెలివి

ఒక కాకి మాంసపు ముక్కను నోట కరచుకొని కొమ్మ మీద వాలి తినబోవగా అంతలో ఒక నక్క అచటికి చేరెను. నక్క మాంసం ముక్క తినాలని ఒక ఉపాయం ఆలోచించెను. కాకి బావా! కాకి బావా! నీ గొంతు చాలా మదురము. నా కోసం ఒక పాట పాడవా అని అడిగెను.

కాకి మోసపోయి పాడటానికి నోరు తెరచెను. అంతలో మాంసపు ముక్క కిందపడెను. నక్క దానిని తీసుకొని పరుగుతీసెను.

కాకి - పాము

ఒక చెట్టు పైన కాకి నివశించేది. ఆ చెట్టు కింద పుట్టలో పాము ఉండేది. కాకి పెట్టిన గుడ్లను పాము తినేసేది. పామును ఎలాగైనా చంపాలని కాకి అనుకొనెను.

ఒకరోజు రాణి కొలనులో ఈతకుపోతూ నగలు తీసి గట్టున పెట్టెను. కాకి దానిని చూచి అందులో ఒక నగను తీసుకొని పోయి పాము పుట్టలో వేసేను. భటులు దానిని వెంబడించి పుట్టను తవ్విరి. అంతలో పుట్ట నుంచి పాము వెలుపలికిరాగా పామును చంపి నగను తీసుకొనిరి. కాకి హాయిగా జీవించిరి.

www.gsrmaths.in

దురాశ

అనగ అనగ ఒక పేదవాడు. వాడికి ఒక దేవత బంగారు గుడ్డు పెట్టే బాతును అందించింది. అతను రోజు ఒక బంగారు గుడ్డుబాతు నుండి తీసుకొనుచుండెను. అతను దురాశతో తొందరగా ధనవంతుడు కావాలని బాతు కడుపులో చాలా బంగారు గుడ్లు ఉంటాయి, వాటిని తీసుకోవాలని అనుకొనెను.

బాతును కోసి చాలా బంగారు గుడ్లు తోసుకొని ధనవంతుడు అవుదామని బాతును కోసెను. కానీ ఒకే ఒక బంగారు గుడ్డు ఉండెను. బాతు చనిపోయెను.

పీనాసి నక్క

వేటగాడు ఒకడు అడవిలో ఒక జింకను చంపి మోసుకొని పోవుచుండగా దారిలో వానికి ఒక అడవిపంది ఎదురయింది. వాడు దురాశతో బాణంతో పందిని చంపబోవగా పంది అతనిపై తిరగపడింది.

పోరాటంలో పంది, వేటగాడు చెనిపోయిరి. కాసేపటికి ఆ దారిలో ఒకనక్క వచ్చెను. అచట చనిపోయిన వాటిని చూసి చాలారోజులకు సరిపడు ఆహారం లభించింది. పంది, వేటగాడు, జింకలను తరువాత తిందాం. ముందుగా ధనువుకు బిగించిన నరంను తిందాం అని కొరికింది. నరం తాడు తెగి ధనువు తగిలి నక్క చనిపోయింది.

****

www.gsrmaths.in

ఇంగ్లీషు అక్షరాలు కలిపి చదవండి.

Oక రోకు Vజయ, Vమల Eద్దరు Cనిమాకు వెళ్ళాలనుకొన్నారు. Aనిమా వెళ్ళాలో తెలియలేదు. Eద్దరు చివరికి Cరివెన్నెల Cనిమాకు బయలుదేరారు. Iతే Cనిమా హాలుకు వెళ్ళే సరికి జనం ఎక్కువగా ఉన్నారు. Tకెట్టు కోసం వీళ్ళు Qలో నిలబడ్డారు. వీళ్ళు దగ్గరకు వచ్చే సరికి Tకెట్టు అయిపోయాయి. అప్పుడు వీళ్ళిద్దరు Bక్క ముఖాలతో ఇంటిదారి పట్టారు.

****

****

మంచి అలవాట్లు

- తెల్లవారక (సూర్యోదయానికి) ముందే నిద్ర లేవాలి.
- నిద్రలేచిన వెంటనే కాలకృత్యాలు తీర్చుకోవాలి.
- రోజుకు రెండుసార్లు పళ్ళు బాగా తోమాలి.
- ప్రతిరోజూ స్నానం చేయాలి.
- వారానికి ఒకరోజు తలంటి స్నానం చేయాలి.
- పెరిగిన గోర్లు కత్తరించుకోవాలి.
- ఉతికిన బట్టలు ధరించాలి.
- తలకు నూనె పెట్టి, వెంట్రుకలు బాగా దువ్వుకోవాలి.
- ప్రతిరోజూ భగవంతున్ని ప్రార్థించాలి.
- భోజనానికి ముందు, తరువాత కంచం, చేతులు కడుక్కోవాలి.
- మిత భోజనం తినాలి.
- చిరుతిండ్లు ఎక్కువగా తినకూడదు.
- మంచి నీరు తాగాలి.
- పాఠశాలకు సమయానికి పోవాలి.
- పాఠాలు బాగావినాలి, చదవాలి.
- స్నేహితులతో కలసి ఆడుకోవాలి.
- అబద్దాలు ఆడరాదు.
- పెద్దలను గౌరవించాలి.
- కోపం ఉండకూడదు, శాంతంగా ఉండాలి.
- చాడీలు చెప్పరాదు.
- దొంగతనము చేయరాదు.
- చేసిన తప్పులను తెలుసుకొని ఇకపై చేయరాదు.
- సమయాన్ని వృధాచేయకు.

www.gsrmaths.in

- విద్య నేర్పిన వారిని వెక్కిరించకు.
- మనిషి విలువ మాటలను బట్టి కాకుండా చేతలను బట్టి ఏర్పతుంది.
- జీర్ణం కాని ఆహారం మననం లేని చదువు ఒక్కటే.
- బయట తిరిగేటప్పుడు చెప్పులు వేసుకోవాలి.
- ఆహారం, నీరు, డబ్బు, కాలం వృదా చేయరాదు.

సంయుక్త అక్షర పదాలు

క్ర	చక్రం	క్రమం	చక్రపాణి	శుక్రవారం	
గ్ర	గ్రహం	ఆగ్రహం	విగ్రహం	అగ్రజుడు	అగ్రము
జ్ర	వజ్రం				
ట్ర	చట్రం				
డ్ర	అడ్రసు	గుండ్రం	వడ్రంగి		
త్ర	త్రయం	చరిత్ర	త్రయోదశి	కవిత్రయం	సాయంత్రం
ద్ర	ద్రవం	నిద్ర	రవీంద్ర	ముద్రణ	
ప్ర	ప్రమాదం	ప్రభవ	ప్రయాణం	ప్రమోదం	ప్రళయం
	ప్రతిదినం	ప్రతిరోజు	ప్రతిక్షణం	ప్రతిసారి	
బ్ర	అబ్రకం	భ్రమణం	శుభ్రం	బ్రతుకు	
మ్ర	వినమ్రత	తామ్రము			
వ్ర	తీవ్రత	వ్రతం	వ్రణం		
స్ర	స్రవంతి	ఆస్రమం	చతురస్రం		
శ్ర	శ్రవణం	పరిశ్రమ			

క్రి	క్రియ	క్రింద	క్రితం	క్రిమి
గ్రి	సామాగ్రి			
ట్రి	కంట్రి	ఎంట్రి	జామెట్రి	
డ్రి	తండ్రి	రాజమండ్రి		
త్రి	మంత్రి	రాత్రి	కంత్రి	
ద్రి	హేమాద్రి	వెంకటాద్రి	శేషాద్రి	నారాయణాద్రి
ప్రి	ప్రియ	ప్రియమణి	ప్రియుడు	ప్రియురాలు
బ్రి	బ్రిటీష్	బ్రిటన్		

క్రా	క్రాంతి		
గ్రా	గ్రామం	గ్రాసం	గ్రావం
ట్రా	ట్రాలీ	ట్రాక్టరు	
డ్రా	డ్రామా	గుండ్రాయి	
త్రా	త్రాసు	తాగు	నక్షత్రాలు
ద్రా	ద్రావణం	ద్రావణి	
ప్రా	ప్రాణం	ప్రారంభం	
బ్రా	బ్రాంతి	తలంబ్రాలు	
వ్రా	చేవ్రాలు		
స్రా	స్రావం		

ట్రు	వెంట్రుక
డ్రు	తల్లిదండ్రులు
త్రు	పుత్రుడు
ద్రు	చంద్రుడు

ధ్వ	ధ్వని
ద్వా	ద్వాదశి
ద్వీ	ద్వీపం
ద్వే	ద్వేషం

క్రౌ	క్రౌను
ద్రౌ	ద్రౌపది
బ్రౌ	బ్రౌను

గ్రూ	గ్రూపు
ప్రే	ప్రేమ

క్రీ	క్రీడ			
గ్రీ	గ్రీకు	గ్రీసు		
ట్రీ	ట్రీ	ఎంట్రీ		
డ్రీ	తండ్రీకొడుకులు			
త్రీ	చిత్రీకరణ			
ద్రీ	హంద్రీ - నీవా			
ప్రీ	ప్రీతి			
బ్రీ	బాబ్రీమసీదు			
శ్రీ	శ్రీనివాసుడు	శ్రీదేవి	శ్రీకారం	
క్రో	క్రోధం			
గ్రో	గ్రోసు			
ట్రో	పెట్రోలియం			
డ్రో	హైడ్రోజన్			
త్రో	త్రోవ			
ద్రో	ద్రోహం	ద్రోహి	ద్రోణుడు	
ప్రో	రాయప్రోలు			
బ్రో	బ్రోకరు	బ్రోచేవాడు		
ర్రో	కర్రోడు.			

స్వ	స్వరం	స్వర్గం
స్వా	స్వాతి	
స్వి	తపస్వి	
స్వే	స్వేదం	

www.gsrmaths.in

క్య	వాక్యం	ముఖ్యం			
గ్య	ఆరోగ్యం	భాగ్యం			
ట్య	నాట్యం				
డ్య	కుడ్యం	పాడ్యమి			
త్య	ముత్యం	హత్య	త్యజించు	ఐకమత్యం	
ద్య	పద్యం	గద్యం	విద్య	వైద్యం	
న్య	తన్యత	ధాన్యం	ఈశాన్యం	చైతన్యం	అరణ్యం
మ్య	రమ్య				
ర్య	భార్య	ఆర్య	కార్యం	చర్యలు	
ల్య	అహల్య	బాల్యం	వైశాల్యం	మూల్యం	
వ్య	సవ్యం	వాయువ్యం	వ్యవకలనం	వ్యవసాయం	
స్య	సమస్య	ఆలస్యం	అమావాస్య		
క్యా	వాక్యాలు				
గ్యా	గ్యాంగ్	గ్యారంటీ	గ్యారంపల్లి		
త్యా	త్యాగయ్య	త్యాగం	త్యాగి		
ద్యా	ధ్యానం	అధ్యాయం	ఉద్యానవనం	ఉపాధ్యాయుడు	
న్యా	న్యాయం				
ప్యా	ఆప్యాయత				
బ్యా	బ్యాగు	బ్యాంకు	బ్యాటరీ	అభ్యాసం	
ల్యా	మూల్యాంకనం		మాల్యా		
వ్యా	వ్యాధి	వ్యాపారి	వ్యాకులత		
శ్యా	శ్యామల	శ్యామలం			

స్క	స్కందం		
స్కా	నమస్కారం	సంస్కారం	
స్కీ	స్కీము		
స్కూ	స్కూలు		
స్కే	స్కేలు		
స్కై	స్కైలాబ్		
స్కో	టెలిస్కోపు	బయోస్కోపు	వాస్కోడిగామా
స్కౌ	స్కౌటు		

క్త	రక్తం	ఆముక్తం	రక్తనాళం	రిక్తహస్తం	
క్తి	భక్తి	శక్తి	ముక్తి	విరక్తి	సూక్తి
ప్త	సప్తమి	గుప్తము			
ర్త	నర్తకి	వార్తలు			
ర్తి	ఆర్తి				
స్త	పుస్తకం	స్తంభం	అస్తమించు		
స్తా	లేస్తాం	వస్తాం	తీస్తాం	పోస్తాం	వేస్తాం
స్తి	ఆస్తి	అస్తికలు	హస్తినాపురం		కాళహస్తి
స్తు	వాస్తు	పస్తులు	ఆస్తులు	వస్తువులు	
స్తూ	కస్తూరి	దస్తూరి			

ష్ణ	కృష్ణ	కృష్ణవేణి
ష్ణా	కృష్ణానది	
ష్ణో	ఉష్ణోగ్రత	
ష్ణు	విష్ణువు	

గ్న	లగ్నం		
గ్నే	ఆగ్నేయం		
ట్న	కట్నం	పట్నం	వరకట్నం
త్న	రత్నం	యత్నం	ప్రయత్నం
ర్న	గవర్నర్		
స్నా	స్నానం	స్నాతకం	
స్నే	స్నేహం	స్నేహితుడు	

ర్కా	కర్కాటకం	మార్కాపురం
ర్గా	దుర్గాదేవి	
ర్జా	మార్జాలం	
ర్పా	ఏర్పాటు	
ర్తా	జకర్తా	
ర్ధా	నిర్ధారణ	
ర్మా	నిర్మాణం	ధర్మాసుపత్రి
ర్యా	కార్యాలయం	
ర్లా	బిర్లామందిరం	
ర్వా	తర్వాత	పూర్వాభాద్ర
ర్సా	నర్సాపురం	

ర్కి	సర్కిల్	ఆర్కిటిక్
ర్చి	మార్చి	చర్చి
ర్జి	ఆర్జితం	
ర్పి	మార్పిడి	అర్పించు
ర్తి	ఆర్తి	
ర్మి	ఊర్మిల	
ర్సి	హార్సిలీకొండలు	
ర్శి	కార్యదర్శి	దర్శించు
ర్షి	మహర్షి	రాజర్షి
ర్ణి	పూర్ణిమ	జీర్ణించు

డ్ల	ఎడ్లబండి			
డ్లు	కండ్లు	పండ్లు	తెడ్లు	గొడ్లు
డ్లీ	ఇడ్లీ			
డ్లి	పెండ్లి			

ర్క	కర్కటరేఖ	తర్కం	మర్కటం		
ర్గ	వర్గము	దుర్గం	మార్గం	విసర్గం	
ర్చ	అర్చన				
ర్జ	తర్జన	దూర్జటి	గర్జన	ధనార్జన	
ర్న	గవర్నరు	గవర్నింగ్			
ర్త	కర్త	నర్తకి	వార్తలు		
ర్డ	ఆర్డరు				
ర్ద	మహర్దశ	చతుర్దశి			
ర్ప	సేర్పరి	దర్పం	సర్పంచి	సర్పం	దర్పణము
ర్మ	కర్మ	ధర్మం	నర్మద	చర్మం	ధర్మరాజు
ర్య	భార్య	ఆర్య	కార్యం	చర్యలు	
ర్ల	మాచర్ల				
ర్వ	పార్వతి	గర్వం	పూర్వం	సర్వం	పర్వతం
ర్శ	దర్శనం	ఆదర్శం	దర్శకుడు	సందర్శన	పారదర్శకత
ర్ష	వర్షం	హర్షం	కర్షకుడు	వర్షపాతం	వర్షఋతువు
ర్స	పర్సన్	పర్సనల్			
ర్ణ	జీర్ణం	వర్ణం	కర్ణం		

క్యో	టోక్యో
జ్యో	జ్యోతి
ర్యో	దుర్యోదనుడు
వ్యో	వ్యోమగామి
ద్యో	ఉద్యోగం

స్వ	స్వరం	సరస్వతి
స్వా	స్వాతి	
స్వే	స్వేదం	

			ర్జూ	కర్జూరం	
ర్కీ	టర్కీ		ర్దూ	ఉర్దూ	
ర్గీ	వర్గీయులు		ర్నూ	కర్నూలు	
ర్చీ	కుర్చీ		ర్పూ	కర్పూరం	
ర్జీ	దర్జీ		ర్బూ	కర్బూజ	
ర్టీ	పార్టీ		ర్మూ	ఆర్మూరు	నిర్మూలం
ర్మీ	ఆర్మీ				
ర్లీ	బార్లీ		క్సి	ఆక్సిజన్	
ర్తీ	కార్తీకం		క్సీ	ఆక్సీకరణి	
ర్వీ	పూర్వీకులు		క్సూ	దిక్సూచి	
			క్సై	బాక్సైట్	ఆక్సైడ్
ర్కు	పార్కు	మార్కు	మార్కులు	రిమార్కు	
ర్గు	బూర్గుల				
ర్చు	ఖర్చు	తీర్చు	తేర్చు	నేర్చుకొను	
ర్జు	అర్జునుడు	నాగార్జున			
ర్డు	కార్డు	బోర్డు	గార్డు	రికార్డు	
ర్దు	సర్దుబాటు				
ర్పు	మార్పు	కూర్పు	తీర్పు	తూర్పు	ఓర్పు
ర్ము	చతుర్ముఖ				
ర్యు	సూర్యుడు		శ్వ	అశ్వం	విశ్వం
ర్ణు	కర్ణుడు		శ్వా	శ్వాస	
ర్వు	పూర్వులు		శ్వే	శ్వేత	
ర్సు	పర్సు	నర్సు			

స్త	పుస్తకం				
స్తా	గుమస్తా				
స్తి	కాళహస్తి				
స్తీ	బస్తీ				
స్తు	దుస్తులు				
స్తూ	స్తూపం				
స్తే	నమస్తే				
స్తం	హస్తం				
ట్ల	పొట్లం	పొట్లకాయ			
ట్లు	ఇట్లు	చెట్లు	అట్లు	నాట్లు	తిట్లు
ట్లే	అట్లే				

గ్ల	తుగ్లక్	
గ్లా	గ్లాసు	గ్లామర్
గ్లి	గుగ్లి	
గ్లీ	ఇంగ్లీషు	
గ్లూ	ఇగ్లూ	గ్లూకోజ్
గ్లే	ఆంగ్లేయులు	

మ్ల	ఆమ్లం	ఆమ్లజని
ప్ల	విప్లవం	ప్లవంగ
ప్లా	ప్లాను	
ప్లీ	ప్లీహం	
బ్లీ	హుబ్లీ	బ్లీచింగ్

శ్లో	శ్లోకం
ర్లు	పేర్లు

గ్వా	గ్వాలియర్
గ్వి	వాగ్వివాదం
గ్వే	ఋగ్వేదం

త్మ	ఆత్మ	మహాత్మ	పరమాత్మ	గరుత్మంతుడు
ద్మ	పద్మ	పద్మము		
న్మ	జన్మ	తన్మయం	మన్మధుడు	
న్మా	సన్మానం			
ష్మా	ఉష్మా			
ల్మ	గుల్మం			

త్వ	తత్వం	ప్రభుత్వం
జ్వ	జ్వరం	
క్వా	క్వారీ	

ల్ప	కల్పవృక్షం	తల్పము	
ల్పా	అల్పాహారం		
ల్పి	శిల్పి	కల్పితం	
ల్పు	వెడల్పు	అల్పుడు	బల్పు

హ్మ	బ్రహ్మ	బ్రాహ్మణుడు
హ్న	చిహ్నం	జాహ్నవి

క్ష్మ	సూక్ష్మం	లక్ష్మణుడు
క్ష్మీ	లక్ష్మీదేవి	

నమస్కారం	గర్జన	రాట్నం	చట్రం	మార్గశిరం
మర్కటం	మార్జాలం	కర్పూరం	క్లుప్తం	భగవద్గీత
దుర్గం	అర్జునుడు	అల్లుడు	పర్వతం	విష్ణుమూర్తి
మార్గం	అష్టమి	దర్బారు	దర్శనం	ఆగ్నేయం
దీర్ఘం	భక్తి	నిర్మలం	వర్షం	సర్పం
అర్చన	శక్తి	పద్యం	ఉత్సాహం	నిర్భయం
కుర్చీ	ప్రార్థన	సూర్యుడు	కల్యాణుడు	విశ్వాసం
పశ్చిమం	పట్నం	చిత్రం	ఉల్క	ఉత్సవం

వ్యవసాయం	మూర్ఖత్వం	గర్జన	ఖడ్గం	స్నేహం
త్రివర్ణపతాకం	మార్గదర్శి	అష్టమి	దీర్ఘం	సత్తువ
సప్తస్వరాలు	వార్తాపత్రిక	ఇష్టం	కుర్చీ	ఖర్జూరం
స్వయంవరం	ద్రోణాచార్యుడు	షష్టి	పుష్యమి	కూర్పు
దూరదర్శిని	పొట్లకాయ	పౌర్ణమి	అర్హత	కావ్యం
కర్షకుడు	కల్పతరువు	విష్ణువు	పత్రం	ఛత్రం
ఝాన్సీరాణి	కట్లపాము	భక్తి	హర్షం	గర్వం
సంవత్సరం	మర్కటం	చతుర్దశి	షష్టి	చక్రం

పోస్టుకార్డు	ఉపాధ్యాయుడు	పట్నం	చట్రం	పద్యం
సప్తస్వరాలు	అధ్యక్షుడు	సర్పం	ఆదర్శం	చైత్రం
పూర్వాభాద్ర	గరుత్మంతుడు	దర్బారు	కర్షకుడు	ముఖ్యం
శుక్రవారం	పర్వతం	నిర్భయం	ముత్యం	పూర్వం
నక్షత్రాలు	శుక్లపక్షం	నిర్మలం	అర్థం	ప్రాణం

సంశ్లేషాక్షరాలు

స్త్రీ	వస్త్రం	రాష్ట్రం	అస్త్రం	లక్ష్మి
సామర్థ్యం	జ్యోత్స్న	పార్శ్వం	స్వాతంత్ర్యం	దృతరాష్ట్రుడు

	క్క	గ్గ	చ్చ	జ్జ	ట్ట	డ్డ	త్త	ద్ద	న్న
క					డాక్టరు		రక్తం		లక్నో
గ				ఎగ్జామ్	వాషింగ్టన్	లింగ్డో		వాగ్దానం	అగ్ని
చ						కిచ్డీ			
జ						ఆథరైజ్డ్		మజ్దూర్	
ట	చిట్కా								రాట్నం
డ	వీడ్కోలు	ఖడ్గము	ఊడ్చుట	జడ్జి			పొగడ్త	ఖబడ్దార్	సిడ్నీ
త	చమత్కారం								రత్నం
ద		జగద్గురు							
న			నాన్చిన	ఎన్జీవో	ఎన్టీఆర్	ఎన్డీయే	సున్తీ		
ప	ఆప్కో			అప్జల్	సెప్టెంబర్		సప్తమి		
బ				బాబ్జీ					
మ	లిమ్కా		చెమ్చా		ఆమ్టే				
ర	కర్కటం	దుర్గ	అర్చన	గర్జన	కోర్టు	ఆర్డరు	వార్త	ఉర్దూ	గవర్నర్
ల	గోల్కొండ	నల్గొండ	కాల్చిన	బెల్జియం	బెల్టు	గోల్డు	కల్తీ	మాల్దీవులు	పల్నాడు
వ									
స	స్కూలు				మాస్టర్	మిస్డ్	పుస్తకం		స్నానం

	ప్ప	బ్బ	మ్మ	య్య	ర్ర	ల్ల	వ్వ	స్స
క	వాక్పటిమ	అక్బర్	రుక్మిణి	వాక్యము	చక్రం	క్లోమము	పక్వము	బాక్సు
గ	నాగ్పూర్	దిగ్బంధం	నగ్మా	ఆరోగ్యం	గ్రహం	బంగ్లా	ఋగ్వేదం	ఎగ్స్
చ	దీచ్పల్లి			అచ్యుత్				
జ			ఆజ్మీర్	రాజ్యము	వజ్రం	మజ్లీజ్	జ్వరం	
ట	షట్పది		ఖాట్మాండు	నాట్యము	చట్రం	చెట్లు	బట్వాడా	వాట్సన్
డ	తోడ్పాటు		కాడ్మియం	పాడ్యమి	వడ్రంగి	ఇడ్లీ		కిడ్స్
త	ఉత్పల		ఆత్మ	ముత్యం	చరిత్ర		మానవత్వం	ఉత్సాహం
ద		సద్భావన	పద్మ	విద్య	నిద్ర		ద్వని	
న	కాన్పూర్		జన్మ	న్యాయం			అన్వయం	పెన్సిల్
ప			ఉప్మా	జాప్యము	ప్రజలు	ప్లాటినం		
బ				సభ్యులు	బ్రతుకు	బ్లీచింగ్		
మ				రమ్య	సమ్రత	ఆమ్లము		
ర	సర్పంచ్	కర్బనం	కర్మ	భార్య		పేర్లు	గర్వం	నర్సు
ల	కల్పము	బల్బు	వాల్మీకి	బాల్యము				
వ				వ్యయం	వ్రతము			
స	స్పందన		విస్మయం	ఆలస్యం	స్రవంతి	ఇస్లాం	స్వరం	

కాలాలు - ఋతువులు - నెలలు తెలిపే చార్టు

కాలాలు	ఋతువులు	తెలుగునెలలు	ఇంగ్లీషు నెలలు
వేసవి కాలం/ ఎండాకాలం	వసంతఋతువు (చెట్లు ఇగిరించే కాలం)	1. చైత్రం	3. మార్చి
		2. వైశాఖం	4. ఏప్రిల్
	గ్రీష్మ ఋతువు (ఎండాకాలం)	3. జ్యేష్టం	5. మే
		4. ఆషాడం	6. జూన్
వర్షాకాలం	వర్ష ఋతువు (వానా కాలం)	5. శ్రావణం	7. జూలై
		6. భాద్రపదం	8. ఆగస్టు
	శరదృతువు (వెన్నె ల కాలం)	7. అశ్వయుజం	9 .సెప్టెంబర్
		8. కార్తీకం	10. అక్టోబర్
శీతాకాలం	హేమంత ఋతువు (శీతా కాలం)	9. మర్గశిరం	11. నవంబర్
		10. పుష్యం	12. డిశంబర్
	శిశిర ఋతువు (చెట్లు ఆకులు రాలేకాలం)	11. మాఘం	1. జనవరి
		12. పాల్గుణం	2. ఫిబ్రవరి

www.gsrmaths.in

తిథులు

ఒక పక్షం (ఒక పక్షం అంటే 15 రోజులు)

- పౌర్ణమి
- పాడ్యమి
- విదియ
- తదియ
- చవితి
- పంచమి
- షష్టి
- సప్తమి
- అష్టమి
- నవమి
- దశమి
- ఏకాదశి
- ద్వాదశి
- త్రయోదశి
- చతుర్దశి
- అమావాస్య

వారాలు

- ఆదివారము
- సోమవారము
- మంగళవారము
- బుధవారము
- గురువారము
- శుక్రవారము
- శనివారము

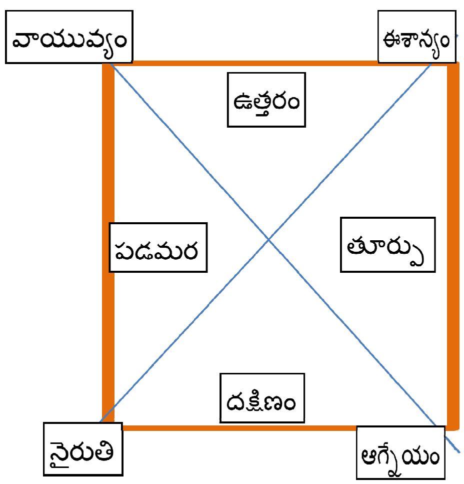

దిక్కులు	మూలలు
తూర్పు	ఆగ్నేయం
పడమర	నైరుతి
ఉత్తరం	వాయువ్యం
దక్షిణం	ఈశాన్యం

www.gsrmaths.in

నమస్తే